

1

५।७।१। ६।७।२।३।४।५।

བ་ལས། །ཐ་དད་ཡིན་ན་ཡུལ་རུང་བར། །གནས་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་
 གྲང་། །མཐོང་འགྱུར་བྱས་པ་ལ་སོགས་བཞིན། །དོན་ཉིད་ཡིན་ཡང་ལུས་ཀྱི་
 བར་། །མི་མཐོང་བཞིན་དུ་འབྱུལ་སྤང་གཉིས། །བདག་ལ་རྟག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་
 བྱིར་། །གཞན་གྱི་རྟོགས་པ་མེད་ཅེ་ན། །ནང་གི་ལུས་ནི་ཡུལ་རུང་མིན། །དེས་ན་
 རང་གིས་གྲང་མི་མཐོང་། །རང་དང་རྟག་ཏུ་འབྲེལ་བས་ན། །གཉིས་པོའང་ཡུལ་
 རུང་མིན་ཞེ་ན། །རང་སྟོ་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་བྱིར། །བརྗོད་གྲང་གཞན་གྱིས་རྟོགས་
 མི་འགྱུར། །རང་རང་སྟོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱིར། །བརྗོད་པས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ཤེ་ན།
 །གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན། །སོ་སོ་ཡིན་བྱིར་སྦྱར་མི་རུས། །གང་ཟག་
 སོ་སོ་ལ་ཡོད་པའི། །སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་འདྲ་བས། །འདྲ་བ་(《ཞ》 《ཡ》
 ལ་)གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ལ། །ཐ་སྟངས་སྦྱར་བྱིར་མི་འགལ་ན། །རང་ལ་ཤར་ན་རང་
 ཡུལ་ཡིན། །མ་ཤར་ན་ནི་དེ་ཡུལ་མིན། །དེས་ན་ཐ་དད་གཟུང་བ་ལ། །གཅིག་ཏུ་
 འཛིན་པ་ག་ལ་སྟིད། །ཐ་དད་ཡིན་ཡང་ཡུལ་གཅིག་ཏུ། །འབྱུལ་བའི་སྟོ་ནས་
 འཛིན་ཞེ་ན། །གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་འབྱུལ་བའི་བྱིར། །གཟུང་ཡུལ་མེད་པར་གྲུབ་
 པ་ཡིན། །རིགས་པས་བརྟགས་ན་མེད་བཞིན་དུ། །ད་དུང་ཕལ་ཆེར་ཡུལ་དུ་
 ཞེན་། །སོར་མོའི་རྩེ་མོས་བསྟན་པ་ན། །ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སྟུན་པོ་འབྱུལ། །
 བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཁོ་ན། །ཡུལ་
 གཉིས་བཞེད་པས་གཞོད་ཅེ་ན། །འདུག་ཚུལ་སྟོ་ནས་རང་སྟེ་གཉིས། །མེད་
 པའང་གཞལ་བྱར་མཚུངས་ཤེ་ན། །དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་དགོས་རུས་མེད། །སྐྱ་སོགས་
 སྤང་བ་སྟོ་(《ཡ》 ཡུལ་)ཉིད་ཡིན། །སྤང་སྤང་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད། །དེ་ནི་དངོས་

༥༥༩། ཆམ་མཁན་གྱི་ལུང་ལུང་།

པོ་ལོ་མེད་མེད་ཅེས། རྟོག་པས་དཔྱོད་ན་སྤྱི་མཚན་ཡིན། རྟོན་མེད་གཉིས་པོ་
རང་རིག་གི་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པས་བསལ་ཞེ་ན། འབྲུལ་ཤེས་གཉིས་ལ་ཡུལ་
མེད་ཅིང་། རང་རིག་གིས་ནི་མྱོང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་དེ་ཡང་ནི། མེད་
པ་འཛིན་ཕྱིར་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན། རང་མཚན་མིན་པའི་ཡུལ་མེད་ན། རྟོན་
མེད་གཞལ་བྱར་འགལ་ཞེ་ན། དགག་བྱ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་ཅེས། རྒྱུབ་པའི་
ཕྱིར་ན་འགལ་བ་མེད། བྱི་ཡི་གཟུང་ཡུལ་མཁས་པས་བཀག། ཤེས་པའི་གཟུང་
ཡུལ་འདིར་མི་སྤྱོད། དེས་ན་གཞལ་བྱ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་། མི་འཐད་ཅེས་ནི་
འགལ་ཞིག་སྤྱོད། རོ་བོ་ཉིད་དང་དབང་ལྷན་དང་། གཙོ་བོ་རྒྱལ་དང་རྣམ་རིག་
དང་། རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་ཞེས་གྲུབ་པའི་མཐའ། ཐ་དད་རང་གཞན་སྟེ་པ་འདོད།
ཚད་པ་མིན་(《ཞ》《ལ》ཡིན) ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་མིན། དབང་པོ་རྟོན་བཅས་ལྟ་བུར་
ལོ། བེམས་པོ་ཡིན་ཕྱིར་ལྟ་བུར་མིན། དུས་མཉམ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད། ཡུལ་
དང་རྣམ་ཤེས་དུས་མཉམ་ནི། གཟུང་འཛིན་ཡིན་ཞེས་གངས་ཅན་པ། དུས་
མཉམ་ཕྱིར་ན་འབྲེལ་བ་མེད། རྒྱུ་མེད་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་འགལ། རྟོན་ཅིག་སྟེ་
མའི་ཡུལ་རྒྱ་ཡིན། དུས་མཉམ་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡུལ་ལས་སྤྱོད་ཕྱིར་
རྣམ་ཤེས་གྲུབ། དེ་ལ་དུས་མཉམ་དགོས་པ་མེད། ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཡིད་ལ་
བྱེད། དེ་ལས་སྤྱོད་པ་རྣམ་ཤེས་ཡིན། ཟས་སྟགས་བྱ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། ཐ་
མའི་གཟུགས་བཞིན་ཡུལ་འདྲར་སྤྱོད། དེས་ན་ཡུལ་ལ་འབྲས་བྱ་གཉིས། སྟོ་ཡང་
རྒྱལ་གཉིས་ཡིན་པར་འདོད། གཅིག་དང་དུ་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རྟོན་མེད་དེས་ན་
རྣམ་པའང་མེད། ཀྱུན་རྫོང་འཛིན་རྟོན་གཞལ་པ་ལ། བརྟེན་ན་ཚད་མའི་རྣམ་
གཞལ་འགལ། གསལ་དང་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པས་འགྲུབ། ལྟན་ཅིག་

༥༥༩། ཀུའམ་རིག་ཡུལ་གྲོང་པ་ལ།

དམིགས་ལ་གཞན་མི་སྤྱིད། རྩེས་གཞན་ཡིན་ན་རྟགས་མི་སྤྱིད། ། རྒྱུ་གཉིས་སྤྱང་
བཞིན་སྡོ་འཛིན་ཡང་། །གཞན་ལ་མཐའ་གཞན་བཀག་པས་ཁེགས། །སེམས་
རྒྱུན་ཡན་ལག་ཅན་དང་མཚུངས། །སྤྱད་ཅིག་རྩལ་གྱི་ཆ་གས་བཞིན། །དེས་ན་
སྤྱད་ཅིག་གསུམ་བདག་སྤྱིར། །གཅིག་དང་དུ་མ་བྲལ་ཞེས་ཟེར། །སྤྱད་ཅིག་
གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་སྤྱིར། །སྤྱད་ཅིག་གཅིག་པ་མི་སྤྱིད་འགྱུར། །སྤྱད་ཅིག་
གཅིག་པ་མི་སྤྱིད་ན། །གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས། །རྟགས་པ་ཅིག་ཅར་
བསྐྱོར་བས་ན། །དབུས་གྱི་རྩལ་ཕྱན་ཆ་བཅས་འགྱུར། །དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་མི་
སྤྱི་བས། །ད་ལྟའི་སྤྱད་ཅིག་ཆ་མེད་ཡིན། །དོན་དུ་སྤྱང་བ་སྤྱོད་ཉིད་ཡིན། །སྤྱང་བ་
དེ་ཉིད་སྤྱི་ན་མེད། །བག་ཆགས་བརྟན་དང་མི་བརྟན་ལས། །བདེན་དང་བརྟུན་
པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད། །རི་སྤྱིད་སྤྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པ། །དེ་སྤྱིད་རྒྱུ་ལ་གཟུང་ཡུལ་
ཟེར། །ཤེས་བྱ་ནང་གིར་ཞུགས་པ་ན། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྲུབ་པ་མེད། །བསྐྱེད་
པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་ཡུལ་བརྟག་པའི་
རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྤྱི་དང་པའོ། །

སྤྱོད་ཡི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་ཡིན། །ཡུལ་སོགས་སྤྱོད་ནས་དུ་མར་འགྱུར། །
ཤེས་པའི་སྤྱོད་ནས་རང་རིག་གཅིག་ཡིད་དཔྱོད་སྤྱང་ལ་མ་རེས་དང་། །དཔྱད་
ཤེས་ལོག་ཤེས་ཐེ་ཆོམ་ལ། །ཡིད་དཔྱོད་རྟགས་ལ་གཏན་མི་སྤྱོད། །དམ་བཅའ་
ཅམ་ཡིན་ཐེ་ཆོམ་འགྱུར། །རྟགས་ལ་སྤྱོད་ན་ཡང་དག་གམ། །ལྟར་སྤྱང་གསུམ་
ལས་འདའ་བ་མེད། །རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་ཡིད་དཔྱོད་གཉིས། །ལྟར་སྤྱང་གསུམ་དུ་
མི་འདུ་ན། །གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྤྱང་བཞི་བར་འགྱུར། །ཡིད་དཔྱོད་ལྟར་སྤྱང་མ་

༥༥༩། ཆ།མའིགཡའགདོདལམའ།

ཡིན་ན། ཁྲོད་མ་གསུམ་པ་སྤྱིད་པར་འགྱུར། བདེན་པ་ངེས་ཀྱང་ཁྲོད་མིན་ན། །
རྗེས་སུ་དཔག་པའང་མིན་པར་འགྱུར། བདེས་ཀྱང་སྒྲོ་འདོགས་མི་གཅོད་ན། །
གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་མིན་པར་འགྱུར། བདེས་པ་མེད་ཀྱང་བདེན་བརྟུན་དང་། །
སོམ་ཉིའི་སྒྲོ་གསུམ་མི་འགལ་ན། བདེས་པ་མེད་ན་ཡིད་དཔྱོད་ཉམས། གཉིས་སུ་
འགྱུར་ན་ཐེ་ཚོམ་དཀའ། ཡང་ན་བདེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ལྟར། འོག་པའི་ཡིད་
དཔྱོད་ཅིས་མི་འཐད། འདོད་ན་ཡིད་དཔྱོད་བདེན་པ་ཉམས། མིན་ན་སྒྲ་མའང་
མིན་པར་མཛུངས། གཉིས་ཀར་དོགས་ན་ཐེ་ཚོམ་འགྱུར། གལ་ཏེ་སྤྱིད་ན་
གངས་ངེས་འཛིག འོག་ཤེས་ཡིན་ན་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱང་། ཁྲོད་མ་ཉིད་འགྱུར་
མཛུངས་ཕྱིར་རོ། གལ་ཏེ་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་ཡི། ཡིད་དཔྱོད་བདེན་ན་ཀུན་
བདེན་འགྱུར། གལ་ཏེ་འོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན། ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་ན་གཞུང་དང་
འགལ། རང་གཞན་སྡེ་པའི་ལུང་ལས་རྟོགས། སྒྲོ་རིགས་བཞིར་འདུས་ཡིད་
དཔྱོད་མིན། གལ་ཏེ་སྤྱང་ལ་མ་ངེས་པ། ཁྲོད་མ་མིན་ན་མངོན་སུམ་ཀུན། ཁྲོད་
མ་མིན་འགྱུར་མངོན་སུམ་ལ། བདེས་པ་ཉིད་ནི་བཀག་ཕྱིར་རོ། བཅད་ཤེས་
རིགས་པས་མཐའ་བཅད་ན། མ་རྟོགས་པ་དང་འོག་རྟོག་དང་། ཡང་ན་ཁྲོད་མ་
ཉིད་གྱུར་གྱི། རྟེ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲོ་མི་སྤྱིད། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་ད་ལྟར་བ།
བཅད་ཤེས་འདས་པ་དྲན་པ་ཡིན། ཡུལ་དུས་འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་ལ། གཞི་
མཐུན་པ་ནི་གལ་སྤྱིད། རིགས་རྒྱན་འཛིན་པ་མངོན་སུམ་སྟེ། རྗེས་ཤེས་བཅད་
ཤེས་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ནི་མངོན་སུམ་ཡུལ་མ་ཡིན། མཐོང་བའི་དོན་ལ་རྗེས་
ཤེས་མེད། འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་གཞི་མཐུན་མེད། མངོན་སུམ་ཡིན་ཕྱིར་དྲན་པ་
མིན། རིགས་ནི་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་འགལ། མཐོང་བ་སྒྲ་ཕྱིའི་ཁྱད་པར་མེད། །

༥༥༩། ཀུམ་ལའི་གཡུ་གཤོང་པ་ལ།

ངེས་པ་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་མིན། །འདྲ་བར་འཛིན་པ་རྟོག་པ་ཡིན། །ངེས་ན་
མངོན་སུམ་དབྱེད་ཤེས་དང་། །གཞི་མཐུན་རིགས་པ་ཤེས་པས་བཀག་ །ཅེས་བྱ་
བ་ནི་བསྟུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཡུལ་དང་དབང་པོའི་རྩལ་སྔ་རབ། །
ཚིགས་པའི་སྐད་ཅིག་རི་སྟེད་ཀྱིས། །ཚྱུང་བའི་རྣམ་ཤེས་གང་བསྐྱེད་པ། །སོ་སོ་
སྟེ་བོའི་མངོན་སུམ་ཡིན། །གངས་ཀྱི་དབྱེ་བསྟུ་རི་སྟེད་པ། །རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་
བྱས་པ་ཡིན། །ནང་གི་དབྱེ་བསྟུ་རི་སྟེད་པ། །དེ་ཡི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་
བཞེད། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །མི་སྲུ་མ་གྲུབ་ཚད་མ་མིན། །མ་
རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། །ཚད་མའི་འགལ་ལྷན་ལྷན་པ་གསུམ། །འཇུག་ཚུལ་
སྟོ་ནས་བྱེ་བ་ཡིན། །ངོ་བོའི་སྟོ་ནས་བསྟུ་ན་གཅིག་ །དེ་དང་དེ་མིན་འཛིན་པས་
སྟེང་། །མ་རྟོགས་པ་ཡིན་དབྱེ་ན་གསུམ། །མ་ཞུགས་པ་དང་མ་རྟོགས་དང་། །
རྟོགས་པར་གྱུར་གྱུར་མ་རྟེད་པའོ། །དེར་འཛིན་པ་ལ་དེ་མིན་གྱིས། །གཞོད་པ་
ལོག་ཤེས་དབྱེ་ན་གཅིག་ །རྟོག་པ་དང་ནི་རྟོག་མེད་དེ། །སོ་སོར་བྱེ་ན་རྣམ་པ་
ལྷ། །དེར་འཛིན་ན་ཡང་དེ་མིན་སྟེད། །ཐེ་ཚོམ་ཉིད་ཡིན་དབྱེ་ན་གཅིག་(《ཞ》
《ལ》 བཞེ)། །མངོན་དུ་གྱུར་དང་བག་ལ་ཉལ། །ཆ་མཉམ་པ་དང་ཤས་ཆེར་
འཛིན། །ཚད་མའི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ཡང་། །རང་རིག་ཚད་མ་ཁོ་ནར་འདུས། །
ཚད་མ་མིན་པ་གསུམ་པོ་ཡང་། །མ་རྟོགས་པ་ལས་དོན་གཞན་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་
བསྟུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏོར་ལས་སྟོ་བརྟག་པའི་
རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

རང་མཚན་འཛིན་པ་རྟོག་མེད་དེ། །སྟེ་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན། །དེ་ལ་

༥༥༩། ཀུམ་འཛིན་ཡལ་གདོད་པ་ལ།

རང་མཚན་དངོས་པོ་སྟེ། སྤྱི་ནི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད། རྫས་དང་ལྷོག་པ་སྤྱི་བྱེ་
བྲག་ སྤྱི་བྱེ་དང་གཞན་སེལ་རྟོག་མི་རྟོག་ གཞན་དག་རྣམ་གཞག་གཞན་དུ་
འཆད་། ཁོ་བོ་གཞུང་བཞིན་འཆད་པར་འདོད། རྫས་དཔག་དངོས་པོར་མི་འཛིན་
པས། རྟོ་ལ་རྫས་ཚེས་འཐད་མ་ཡིན། སེལ་བ་ཡིན་སྤྱིར་རྫས་དཔག་ནི། སྟོག་
པའི་སྟོ་ནས་སྤྱི་བྱེ་པར་བཞེད། གཞན་དང་རང་གི་དངོས་པོ་ལས། སྟོག་པར་
བྱེད་པ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ ཐུང་ཀ་དང་ནི་གོང་མ་ཡི། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་གཉིས་
ཡོད་། ཐུང་ཀའི་བྱེ་བྲག་རྫས་ཐ་དད། གོང་མའི་བྱེ་བྲག་གཅིག་པ་བཀག་ ཁ་
ཅིག་ཐ་དད་ཡིན་ཞེས་ཟེད། ཐ་དད་སྤྱང་རུང་མེད་པས་ཞེགས། : ཁ་ཅིག་རྫས་
གཅིག་ཡིན་ཞེས་ཟེད། ། (《ཞ》《ཡ》-ཁ་ཅིག་.....ཞེས་ཟེད།) རྫས་གཅིག་ན་ཡང་སྤྱང་
རུང་མིན། ཡལ་དུས་རྣམ་པ་འགལ་བ་ཡི། བྱེ་བྲག་སྤྱི་གཅིག་དང་འབྲེལ་ན། །
སྤྱི་འཛིན་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། མིན་ན་གཅིག་ལ་ཆ་གཉིས་འགལ། སྤྱི་དང་བྱེ་
བྲག་རྫས་གཅིག་ན། ཡན་ལག་ཅན་ཡང་རི་ལྟར་དགག་ འབང་པོ་འདྲ་རྟོག་
བཅས་ཉིད་དུ་ཐལ། འགལ་བ་ཀྱན་གྱང་རྫས་གཅིག་འགྱུར། བྱེ་བྲག་རེ་རེ་དང་
འབྲེལ་བའི། སྤྱི་ཡང་དུ་མ་ཡོད་ཅེ་ན། མཚན་ཉིད་མི་འགྲུབ་དགག་སྤྱི་བྱེ་།
རྣམ་པར་བཞག་པ་འདྲ་འཛིན་པར་འགྱུར། མཚན་ཉིད་མཚུངས་པའི་སྤྱི་གཅིག་
དང་། བྱེ་བྲག་རྫས་གཅིག་ཡིན་ནོ་ལོ། མཚུངས་པ་རྟོག་པས་སྤྱིར་བ་ཡིན། །
རྟོག་པའི་སྟོ་ཚེས་དོན་ལ་མེད། དོན་ལ་འདྲ་བ་ཡོད་ན་ནི། སྟོན་མེད་མཐོང་
ནའང་འདྲ་བར་འགྱུར། མཚུངས་ལ་དངོས་པོ་གཅིག་མི་སྤྱི་དང་། གཅིག་མ་ཡིན་
ལ་སྤྱི་སྤྱི་མེད། སྟོ་ལ་སྤྱི་གཅིག་མ་གར་ན། མཚུངས་པར་རྟོགས་གྱང་སྤྱིར་མི་
རུང་། སྟོགས་རེ་འདྲ་བ་ཀྱན་ལ་ཡོད། ཐམས་ཅད་འདྲ་བ་གང་ནའང་མེད། །

༥༥༧༧ ཆཀའ་འཛིན་པ་ལག་ཏུ་དེད་པ་ལ།

རིགས་པའི་རྒྱལ་པོས་གསུངས་པ་ཡི། རྒྱལ་གཞག་དང་ཡང་འགལ་བར་སྒྲུང་། །
 དེ་མིན་རང་བཞིན་ལས་ཕྱོག་པ། དངོས་པོ་ཀུན་ལ་གྲུབ་པ་དེ། སེལ་བའི་སྤྱི་
 ཡིན་རང་མཚན་དུ། འབྲུལ་པ་དེ་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད། གཤམ་ཏེ་དོན་ལ་སྤྱི་མེད་
 ཅན། གཞན་སེལ་སྒྲོ་བཏགས་དངོས་མེད་ལ། གྲུབ་ཀྱང་དོན་དང་མ་འབྲེལ་
 སྤྱིར། བཟ་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་འཛིག་ཅེ་ན། དོན་དང་སེལ་བ་གཅིག་ཉིད་དུ། །
 འབྲུལ་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཐོབ་པ་ཅུམ། ཚད་མ་ཡིན་
 སྤྱིར་འཐད་པ་ཡིན། བཟ་དད་སྤྱི་འདོད་ལྷག་ཤུག་པ། རྫས་གཅིག་ཡིན་ཞེས་
 གངས་ཅན་པ། གངས་ཅན་པ་རྒྱམས་དེ་རྫས་འབྲང་། སེལ་བར་འདོད་པ་
 མཁས་པའི་ལུགས། བསྐྱེད་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། ཚད་མ་རིགས་པའི་
 གཏེར་ལས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བཏགས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །

རྟོག་མེད་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག། སྒྲོ་རྟོག་ཐམས་ཅད་གཞན་སེལ་ཡིན། །
 དེ་དག་འབྲུལ་དང་མ་འབྲུལ་བའི། དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་རྒྱལ་བ་བཞི། དོན་
 ལ་གནས་པའི་དངོས་པོ་རྒྱམས། གཅིག་ལ་དུ་མ་མི་སྤྱིད་ཅིང་། དུ་མ་གཅིག་ཏུ་
 གནས་མི་སྤྱིད། གཅིག་ལ་གསལ་དང་མི་གསལ་མེད། མཛོན་སུམ་ཐམས་ཅད་
 དོན་བཞིན་སྒྲུང་། གཅིག་ལ་ཐ་དད་སྒྲུང་བ་མེད། ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་མི་
 སྤྱིད། སྒྲུང་བས་འཇུག་ལ་རེས་འཛིག་མེད། ཡུལ་ལ་རི་ལྷམ་གནས་པ་ཡི། །
 སྟོབས་ཀྱིས་དབང་གེས་སྒྱེས་པས་ན། མེད་ན་མི་འབྱུང་རེས་པའི་སྤྱིར། སྟོ་དོན་
 གན་ཚུན་འཆོལ་བ་མེད། དེས་ན་མཛོན་སུམ་ཚད་མ་ཡང་། རྟོག་མེད་ཡིན་སྤྱིར་
 རེས་མི་དགོས། མཛོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བ། ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་གྲུབ་པ་

༥༥༩། ཀུའམ་རིག་པ་འདྲེད་པའི་ལ།

ཡིན། རྟེན་ལས་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཉིད་ལས། རེས་པའི་དབང་གིས་དགག་སྐྱབ་
 བྱེད། རྟོན་པོའི་ལྷོག་པ་རེས་པ་ནི། རྟོག་པ་ཡིན་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཡིན། །
 ལྟུལ་ནས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ། རྟེན་དུ་རང་རིག་ཚད་མར་འདོད། །
 གང་ལ་རེས་པ་ཡོད་པ་དེས། རྟོག་འདོགས་བཅད་པར་གེས་པར་བྱ། རེས་པ་དང་
 བྱི་སྟོག་འདོགས་ཡིད། གཉིས་ཀ་སེལ་བས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྟེན་དག་མཛོན་སྐྱུ་
 མ་ཡིན་ཞེས། རིགས་པ་མཁུན་པས་གསུངས་པ་ཡིན། རྟོག་སྐྱང་བས་འཇུག་
 བ་ནི། དགག་སྐྱབ་ཅིག་ཆར་རྟོགས་པར་འགྱུར། གཅིག་ལ་དུ་མར་བཏགས་ན་
 ཡང་། རྟོག་གངས་ཡིན་གྱི་ཐ་དད་མིན། རྟོག་པས་འབྱེད་ན་སེལ་བ་ལ། །
 དངོས་པོའི་མིང་གིས་བཏགས་པར་ཟད། རྟེན་ལ་སྐྱང་བར་(《ལུ་བས་》རྟོག་པ་
 ལྟུལ་། རྟེན་ལས་འགལ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ནི། གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
 པར་བཞེད། བཏགས་ཕྱིར་སེལ་བ་དངོས་ཡུལ་མེད། ལྟུལ་པའི་འཇུག་ཡུལ་
 རང་མཚན་ཡིན། རང་མཚན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ། སེལ་བའི་འཛོན་སྐྱངས་སྐྱ་
 བཞི་མིད། བྱ་དང་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་ལ། བག་ཆགས་སྟོབས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་
 ལྟུལ་། རྟེན་དད་མཚན་ལ་འབྲས་བུའི་སྟོ། གཅིག་དང་ཐ་དད་འགལ་ཞེན། །
 རྟོག་གེས་དང་བྱི་སྟོན་བཞིན་དུ། ཐ་དད་ཡིན་ཡང་བྱེད་པར་ཡོད། ཐ་དད་རྟོགས་
 ལ་དགག་སྐྱབ་གྱི། བྱ་བ་ལྷོགས་གཅིག་རྟོགས་པར་འགྱུར། གཞན་སེལ་སྟོན་
 ཡུལ་ཐ་དད་པས། གཅིག་ལ་འཇུག་པ་ཐ་དད་བྱུང། རྟོག་དང་རྟོག་པའི་འཇུག་
 རྟེན་ལ་འདྲེད་པ་ཐ་དད་ཉིད་དུ་ཞེན། གཅིག་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་གཏོགས་(《ཀ》
 《ལུ་རྟོགས་》ལ། རྟོགས་པར་བྱ་ཕྱིར་རྟོག་པར་དབྱེ། ཡོད་དང་མེད་པར་འཛོན་
 པ་ཡི། རྟོག་ནས་གཞན་སེལ་རྟོག་པ་གཉིས། རྟོག་དང་སྟོ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡིས། ཡོད་

ཡུལ་ ཀུན་ལ་གནད་པུ་ལ།

མེད་དེ་ཡང་གཉིས་གཉིས་ཡིན། གཞན་སེལ་སྒོ་ཡི་འཇུག་ཚུལ་ཡིན། བེམས་
པོའི་དོན་ལ་གཞན་སེལ་མེད། དོན་གྱི་གཞན་སེལ་རང་མཚན་བྱིར། སྤང་ཡུལ་
འགྱུར་གྱི་སེལ་བ་ཉམས། སྤང་བའང་དོན་ལ་ཡོད་པར་མཚུངས། འདོད་ན་ཡོང་
བ་རྒྱུན་ཆད་འགྱུར། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་དངོས་མེད་གཙོད། སྤང་བ་དང་ནི་
མི་སྤང་བ། ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤང་བ་ལ། །
རྩིས་གྱི་ངེས་ཤེས་ཇི་སྟོན་པ། སྤང་དང་རྟོག་པས་བྱེ་བས་ན། སེལ་བ་ཆ་ཡི་ཡུལ་དུ་
འགྱུར། རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་སྤང་བ། རྟགས་ལ་ལྟོས་པའམ་མ་ལྟོས་ཀྱང་། །
སྤང་དང་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས། རེས་པ་དེ་ཡང་གཞན་སེལ་ཡིན། བདེན་དང་
མི་བདེན་མཐའ་གཉིས་པ། རྟོག་པའི་འཇུག་ཚུལ་ནམ་པ་གསུམ། མེད་པ་
གཞན་སེལ་ཡོད་པ་གཙོད། དགག་བྱ་ཡོད་དང་མེད་པ་ཡི། སྒྲོ་ནས་སེལ་བ་
ནམ་པ་གཉིས། དངོས་མེད་པོ་ཡོད་མེད་པས། རོ་བོ་མེད་པས་ཤེས་བྱ་མིན། །
དེས་ན་དངོས་པོ་བསལ་བ་ལ། དངོས་མེད་ཅེས་ནི་བཏགས་པར་ཟད། དངོས་
པོ་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ནི། དངོས་པོ་མེད་ལ་ལྟོས་མི་དགོས། དངོས་མེད་རྒྱུ་ཡིས་མ་
བསྐྱེད་པས། དངོས་པོ་བཀག་ནས་སྒོ་དོར་སྒྲུབ། རི་བོར་རྩ་སྟགས་མེད་མེད་
གྱི། འདུས་མ་བྱས་དང་འབྲུལ་ཡུལ་གཉིས། དེར་སྤང་བ་ཡི་སྟོབས་ཉིད་ལས། །
དེ་ཡུལ་ཡོད་པར་གྱུབ་ཅེན། དེར་སྤང་བ་དེ་ཤེས་པ་ཡིན། བྱིར་འདོད་ཆད་མས་
གཞལ་མི་བྱས། དེས་ན་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་དང་། འབྲུལ་ཡུལ་གཉིས་ལ་
ཆད་མ་མེད། བཅས་མཐའ་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་དང་། བསྟན་བཅོས་གཉིས་དང་
འགལ་ཞེན། རང་མཚན་མེད་བྱིར་མདོན་སུམ་མིན། འབྲེལ་བ་མེད་བྱིར་རྩིས་

༥༥༩། ཅ།འཇའིགཡའགདེདཔམའ།

དབག་མེད། །དེས་ན་ནམ་མཁའ་ཡོད་དོ་ཞེས། །སྐྱབ་པར་བྱེད་ལ་ཚད་མ་མེད། །
སྒོན་པོར་སྒྲུང་བ་ཁ་དོག་ཡིན། །བྱ་ག་གཟུགས་མ་མཐོང་བ་ཡིན། །དེས་ན་རྒྱུ་
དང་བྱ་ག་ཡི། །ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་སྐྱབ་བྱེད་མིན། །འདུས་མ་བྱས་རྣམས་མ་
གྲུབ་ན། །རྟག་པར་བཤད་པ་འགལ་ཞེ་ན། །མུ་སྟེགས་བྱེད་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི། །
རྟག་སྐྱུ་གཉིས་པོ་རྟག་པར་འདོད། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་མི་རྟག་པ། །ལོག་ལ་རྟག་
པའི་ཐ་སྟད་འདོགས། །དབང་གེས་ལྷགས་པ་མིག་ཅན་འདྲ། །རྟོག་པ་ལོང་བ་སྐྱ་
མཁས་འདྲ། །རང་རིག་དབང་པོ་ཚད་བ་ཡིས། །གཉིས་པོ་དེ་ཡི་བད་སྟོད་བྱེད། །
ཅེས་བྱ་བ་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །སྤྱི་མེད་ཕྱིར་ན་དེ་ཡི་སྐྱ། །རྒྱ་
མེད་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། །བརྗོད་འདོད་དབང་གིས་འདུག་པའི་ཕྱིར། །སྐྱ་རྣམས་
ཡུལ་ལ་ལྟོས་པ་མེད། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཆོས་ཆོས་ཅན། །བརྗོད་པ་དོན་མེད་འགྱུར་
ཞེ་ན། །དོན་གྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ལ། །བརྗོད་འདོད་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱ་གཉིས་སྐྱར། །
དངོས་འགལ་གཅོད་པ་གཞན་སེལ་སྐྱ། །དེ་ནི་པན་ཚུན་བརྟན་པའི་ཕྱིར། །
གཅིག་མ་གྲུབ་པས་གཉིས་ཀ་མེད། །དེས་ན་གཞན་སེལ་མི་སྤྱི་ལོ། །ཁྱེད་ཀྱང་
དངོས་འགལ་མི་གཅོད་ན། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མི་སྤྱི། །གཅོད་ན་འགལ་ལྷ་མ་
རྟོགས་པས། །ཐ་སྟད་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར། །དངོས་འགལ་བསལ་ནས་
དངོས་པོ་དེ། །མི་སྐྱབ་འོན་ཀྱང་གཅིག་མཐོང་བས། །དེ་ལ་བད་བྱེད་ཐ་སྟད་ཀྱི། །
དུས་ནའང་དེ་ཉིད་རྟོགས་གེ་ན། །བད་ཡི་དུས་ན་གིང་མ་ཡིན། །མ་བཀག་ན་ནི་
གིང་མི་འགྲུབ། །གལ་ཏེ་བཀག་ན་གིང་འགྲུབ་མོད། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་གཞན་སེལ་
ཡིན། །ཡུལ་ག་ལོ་མ་ལྟན་(《ཞ》སྟོན)མཐོང་ནས། །དེ་ལ་གིང་གི་བད་བྱེད་པས
(《ཞ》ལ)། །བད་དེ་རིགས་ལ་སྟོར་བར་བྱེད། །རིགས་ནི་གཞན་སེལ་ལས་གཞན་

པཌུཤ། ཆམ་ཆེན་པལ་གཏོང་པལ།

མིན། གཞན་ལས་བསྐྱོག་ནས་དེར་འཇུག་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་དཔེ་བཟུང་སྤྱིར་བོ་
ཅན། རྟེན་གྱི་སྒྲིག་སྒྲུབ་གཙང་གྱི་མེད། རྟེན་ལ་རྣམ་གཙང་འགལ་ཞེ་ན། རྟེན་
ལས་གཞན་དངོས་མེད་ན་ཡང་། བརྟགས་པའི་སྒྲིག་རྣམ་གཙང་ཡོད། གལ་
ཏིང་ཉིད་ཀྱི་ལྟོག་(《ལུ》 ལྟོག) པ་དེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྤྱི་དང་མཚུངས། དངོས་
མེད་ཡིན་ན་དགོས་ལུས་མེད། དེས་ན་ལྟོག་པ་མི་དགོས་ལོ། འདི་ལ་བོད་
རྣམས་ལ་ཆེར་ནི། དངོས་པོའི་ལྟོག་པ་དངོས་པོར་འདོད། རྟེན་ལ་ཡིན་ན་སྤྱི་ཡི་
སྒྲིག་། བརྟུང་པ་འདི་ནི་གདོན་པ་དཀའ། ཤིང་མིན་ལས་ལྟོག་དངོས་པོ་དེ། །
ཤ་པ་ཡིན་ན་གཞན་ཤིང་མིན། གཞན་ཤིང་ཡིན་ན་ཤ་པ་མིན། རྟེན་ཡི་རང་
བཞིན་གཞན་མིན་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་གཤམས་པའི་གཞུང་བཟུང་ནས། བདག་ཉིད་
ཆེན་པོའི་རིགས་པ་འགོག། རྟགས་ལ་གནས་པའི་སྤྱེལ་དག། ལྟོན་པའི་ཤིང་ལ་
མི་གཙང་འཐོར། རྟེན་གྱི་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་སུ་བཅད་པའོ། ལྟོག་པ་
དངོས་པོར་མ་གྲུབ་ཅིང་། སྤྱོད་འཇུག་ཚུལ་དབྱེད་པ་ན། དངོས་པོ་ཀྱང་ལ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། གཞན་སེལ་ལ་ནི་སྒྲིག་འདི་མེད། དེས་ན་སྒྲིག་གཅིག་བརྟུང་ན་ཡང་།
དགག་སྐྱབ་ལུས་པ་རྣམ་གཉིས་ཡོད། ཆོས་གཉིས་གཅིག་པ་མི་སྤྱི་ཅིང་། ལྟོག་
པ་དོ་བོ་མ་གྲུབ་པས། ལྟོག་པ་བརྟུང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་(《ཞ》 《ལུ》 བྱི)། ལྟོག་
(《ཞ》 《ལུ》 ལྟོག)པའི་དངོས་པོ་གྲུབ་པར་གསུངས། ཤ་དད་རྣམས་ལ་སྤྱི་མེད་
ན། ལྟོག་ལ་སྤྱོད་པོ་ལ་སྒྲིག་པའི། ཆོས་རྣམས་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བས། གཞི་
མཐུན་མེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྤྱོད་ལས་ལྟོག་གཞན་མིན་ཡང་། སེལ་བའི་དབྱེ་
བསྐྱུས་ཏོག་པའི་དོར། གཞི་མཐུན་ཉིད་འགྱུར་རང་མཚན་ལ། འཇུག་ཕྱིར་

ཡུལ་ ཅུ་མེད་པ་གཤེད་པ་ལ།

དབང་པོའི་སྟོང་ཡུལ་མིན། རྒྱལ་དང་གཞན་སེལ་ནམ་དག་གི་མིག་དང་སྒོ་
གྲོས་གསལ་ལྟན་པ། ཁྱིམ་གེ་པ་དེ་ཤེས་བྱ་ཡི། དེ་ཉིད་རྩ་བ་ཀུན་མཁུར་འདྲ།
ཅས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། ཁོད་མ་འགས་པའི་གཏེར་ལས་
རྒྱལ་པ་དང་གཞན་སེལ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ་སྟེ་བཞི་པའོ། །

ལུས་པ་ལ་སོགས་དོན་རང་མཚན། །བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཞེས་འགའ་ཞིག་སྤྱ། །
 རང་མཚན་སོ་སོར་ངེས་པ་ནི། །མཐའ་ཡས་ཕྱིར་ན་བརྟ་མི་ལུས། །ཐ་སྙད་བྱེད་
 པའི་ཚེ་ན་ཡང་། །དང་པོའི་རང་མཚན་རྟེན་པར་དགའ། །འདས་དང་མ་འོངས་
 བརྗོད་བྱ་མིན། །དེ་ལ་རང་མཚན་མེད་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་ལོ་རང་མཚན་ཉིད་བརྗོད་ན། །
 མིག་དབང་ལ་སོགས་དགོས་མེད་འགྱུར། །དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །
 དབང་པོས་འབྲེལ་བ་འཛིན་མི་སྲིད། །དེ་ཡིས་འདི་ཞེས་སྒྲེལ་བ་ནི། །དབྱེད་པ་
 ཡིན་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཡིན། །དང་པོ་འབྲེལ་བ་བྱེད་པའི་ཚེ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་
 བརྟན་ན་ཡང་། །བརྟ་ནི་སྤྱི་ལ་སྤྱོད་བྱེད་དེ། །ཐ་སྙད་དོན་དུ་འདོགས་ཕྱིར་རོ། །
 དབང་པོས་སྤྱོད་དང་འདྲེས་པའི་དོན། །འཛིན་ན་བརྟ་མེད་ཀྱང་རྟོགས་འགྱུར། །
 དབང་པོའི་སྤྱོད་ལ་རྗེས་འབྲང་ཡིད། །མཐོང་སྤྱོད་འདྲེས་པ་རྟོག་མེད་འདྲ། །གཞན་
 དུ་མཐོང་རྟོག་ཡུལ་ཐ་དད། །ཡིན་ཕྱིར་དོན་རྟོགས་མི་སྲིད་ལོ། །རྟོག་བཅས་རྟོག་
 པ་མེད་པའི་ཡིད། །འཇུག་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཆར་འཇུག་ །འིམ་གྱིས་འཇུག་
 ཀྱང་ལྟར་བ་ལ། །ཁྱེད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་ཞེན། །ཤེས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཡིན། །དེས་ན་དེ་ལ་བརྟར་མི་རུང་། །སྤྱི་ཡིས་གསལ་བ་མི་བརྗོད་ཀྱི། །འིགས་
 སྤྱི་བརྗོད་ཕྱིར་སྤྱོད་མེད་ན། །དོན་ལ་སྤྱི་མེད་ཡོད་ན་ཡང་། །དེ་ལ་སྤྱོད་པ་དགོས་
 ལུས་མེད། །སྤྱི་དང་འབྲེལ་པའི་རང་མཚན་ལ། །སྤྱོད་བས་རང་མཚན་གོ་ཞེན། །

ཡུལ་ཆུ་འདྲེན་ཡུལ་གཏོང་པུ་མེལ།

དགོས་ལུས་མེད་པའི་སྤྱི་བོར་ལ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་དངོས་ (《ཞ》 《ཟ》 ཉིད་) ལ་
 སྤྱིར་། །གལ་ ཉེ་རང་མཚན་མཐའ་ཡས་སྤྱིར། །མི་ལུས་གེ་ན་འདི་ལའང་
 མཚུངས་། །གངས་ཅན་པ་དང་ཉན་ཐོས་གཉིས། །སྤྱོད་ན་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་
 འདོད་། །མི་ལུས་འདྲུ་བྱེད་ལ་སྤྱིར་བས། །འབྲེལ་མེད་གཟུགས་ལ་རི་ལྟར་
 རྟོགས་། །བུམ་པ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ལས། །འབྲེལ་མེད་པ་ལང་མི་རྟོགས་བཞིན། །
 འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་འདྲ་བ་ལ། །འབྲུལ་ནས་དོན་ལ་འཇུག་ཅེ་ན། །འདྲ་བས་
 འབྲུལ་ན་ཡུལ་དང་དུས། །རེས་འགའ་འབྲུལ་གྱིས་ཀྱན་ཏུ་མིན། །འདི་ནི་རྟག་ཏུ་
 འབྲུལ་འགྱུར་བས། །འདྲ་བའི་སྒྲོ་ནས་འབྲུལ་པ་མིན། །བརྟ་ལས་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་
 ཡིན། །འཆད་དང་འཇུག་པའི་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་རྣམ་པ་
 བཞི། །འཆད་ཆོ་རྣམ་པར་བྱེ་བས་མཐས། །འཇུག་ཆོ་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བས་
 ཐོབ། །དོན་དང་གེས་པ་རང་མཚན་ཡིན། །སྤྱི་འདོད་གཉིས་པོ་མེད་པ་ཡིན། །དེ་
 བཞི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པས། །དམ་པའི་དོན་ཏུ་བརྗོད་བྱ་མེད། །རྟོག་པ་རོ་བོས་
 འབྲུལ་པ་ལ། །སྤྱི་ཡི་དོན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཤར། །དེ་ལ་སྤྱི་རོལ་དོན་ཏུ་ཞེན། །
 དེ་ནི་སྤྱི་ཡི་བརྗོད་བྱར་བཏགས། །འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་གོམས་པ་ཡིན། །བརྟ་
 ཡི་དུས་ན་བསེས་ནས་སྤྱིར། །ཐ་སྙད་དུས་ནའང་དེ་ལྟར་གོ། །དེ་སྤྱིར་འབྲུལ་ཡང་
 བདེན་པར་འཐད། །སྤྱོད་ན་གཞན་ལས་ལྟོག་ན་ནི། །དངོས་པོ་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་
 ཞེན། །དམ་པའི་དོན་ལ་མི་ལྟོག་ཀྱང་། །ལྟོག་པར་སྤང་བ་འབྲུལ་པ་ཡིན། །སྤྱི་ནི་
 འབྲུལ་པར་མི་འདོད་པས། །དེས་ན་དེ་དག་ག་ལ་མཚུངས། །རྟོག་པའི་གཟུགས་
 བརྟན་བརྗོད་ན་ནི། །གེས་པ་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་ཞེ་ན། །རང་མཚན་ལྟོག་པ་

༥༥༧༥ ཆམ་ཆའི་གཤམ་འགྲོ་ལུ་ལཱ་ལ།

བརྗོད་བྱ་མིན། །འབྲུལ་པས་བཏགས་པ་དངོས་མེད་ཡིན། །དེས་ན་རྟོག་པའི་
གཟུགས་བརྟན་ལ། །འཛིག་རྟེན་གཞུག་ཕྱིར་སྐྱར་བར་ཟད། །སེལ་བའི་སྤྱི་ལ་
བརྗོད་བྱ་ན། །ལྷན་པ་མིན་དང་མཚུངས་ཤེ་ན། །དོན་སྤྱི་གལ་ཏེ་རྗེས་གྲུབ་ན།
ཁྱེད་བདེན་འོན་ཀྱང་དངོས་མེད་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་སེལ་བ་ཡུལ་མེད་ཅེས། །ཤེས་ན་
བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་མེད། །བརྗོད་བྱ་མེད་ན་འབྲུལ་པ་བསོག་ །ཡིན་ཕྱིར་ཐ་སྙད་
འཛིག་ཅེ་ན། །འབྲུལ་པའི་སྒོ་ནས་རང་མཚན་ལ། །འཇུག་ཕྱིར་ཐ་སྙད་འཐད་པ་
ཡིན། །ཆད་བྱས་འབྲེལ་པ་གོ་བ་ལ། །འབྲུལ་པའི་འབྲེལ་བ་མི་དགོས་ལོ། །
རང་མཚན་དང་ནི་དོན་སྤྱི་དང་། །གཉིས་པོ་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ : པ་སྟེ། (《ཞ》 པས་
ཏེ།) ། །གསུམ་པོ་གང་ལ་ཆད་བྱས་ཀྱང་། །འབྲུལ་པ་མེད་ན་བརྗོད་མི་འགྱུར། །
འདིར་ནི་རང་མཚན་གཟུགས་བརྟན་གཉིས། །གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ཏུ་གཞུག་པའི་
ཕྱིར་། །ཆུན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་ཆད་བྱས། །འབྲུལ་ནས་དོན་ལ་འཇུག་པར་
འགྱུར། །སྒྲ་ཡི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མེད། །ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་རང་མཚན་ཡིན། །
འབྲེལ་བ་འབྲུལ་པས་བྱས་ན་ཡང་། །འཇུག་པའི་སྒྲིམ་བུ་བསྐྱུ་བ་མེད། །ཅིས་བྱ་
བ་བསྐྱུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཆད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་བརྗོད་བྱ་
དང་རྗོད་བྱེད་བཏགས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་ལྟ་བུའོ། ། །

དགག་དང་སྐྱབ་པ་ཇི་སྟེད་པ། །འགལ་འབྲེལ་གཉིས་ལ་ལྟོས་པས་ན། །
ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་དཔྱོད་པ་ཡི། །སྟོན་ཏུ་འགལ་འབྲེལ་དཔྱད་པར་བྱ། །ཆོས་
གཉིས་གཅིག་པ་མི་སྤྱི་ཅིང་། །གཅིག་ལ་འབྲེལ་བ་མི་སྤྱི་བས། །རང་རང་ངོ་
བོ་ལ་གནས་པའི། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་མེད་ཡིན། །དངོས་མེད་ལ་ཡང་
དངོས་འབྲེལ་ནི། །ཡོད་ཅིས་སྐྱན་པོ་འགའ་ཞིག་སྟེ། །དངོས་མེད་ངོ་བོ་མེད་པ་

པལྟལ། ཆམ་མཁའ་ལུ་འཕྲུལ་ལ།

ལ། །འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་དངོས་པོར་འགྱུར། །ཆོས་གང་ཆོས་གཞན་མི་འདོར་བ། །
འབྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཚན་ཏེ། །དངོས་པོ་འབྲེལ་བ་མེད་ཕྱིར་དང་། །དངོས་མེད་
ངོ་བོ་མེད་ཕྱིར་མེད། །བདག་གཅིག་པ་ལ་ཆོས་གཉིས་མེད། །ཆོས་གཉིས་མེད་ལ་
འབྲེལ་མི་སྲིད། །དེས་ན་བྱས་དང་མི་རྟག་པ། །དོན་གྱི་རྟེན་ན་འབྲེལ་བ་མེད། །
གལ་ཏེ་བྱས་དང་མི་རྟག་པའི། །ལྷོག་པ་སྒྲུ་ལ་མ་གྲུབ་ན། །ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་པ་
མི་སྲིད་པས། །དོན་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཞེ་ན། །རྩ་ས་གཅིག་དོན་མཐུན་ལྷོག་
པ་རྣམས། །དོན་ལ་ཡོད་ན་ལྷོག་པ་ནང་། །མ་འབྲེལ་རྟགས་མིན་འབྲེལ་ན་ཡང་། །
རྣམ་གངས་པའམ་འབྲས་བུར་འགྱུར། །སྒྲ་བྱི་མིན་ལ་དེ་བྱུང་མེད། །སྒྲ་བྱི་ཡོད་ན་
གང་བྱུང་མེད། །དེས་ན་དངོས་དང་དངོས་མེད་ལ། །དེ་ལས་བྱུང་པའི་འབྲེལ་བ་
མེད། །འཇགས་པ་དང་ནི་སྦྱེས་པ་ལ། །སྦྱོར་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཅེ་ན། །སྦྱོར་
འབྲེལ་རྟག་ན་དངོས་པོ་མིན། །མི་རྟག་ན་ནི་བྱས་མེད་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ཕན་ཚུན་
མ་ལྷོས་པའི། །མེ་དུད་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། །རྒྱུར་བ་རེ་རེ་མ་ཐོང་བས་ཀྱང་། །
གཉིས་ཀའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་འགྱུར། །རྒྱ་འབྲས་ཕན་ཚུན་ལྷོས་ནས་ཕན། །
འདོགས་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་མི་འགལ་ན། །རྒྱ་འབྲས་དངོས་པོ་དངོས་མེད་ལ། །ཕན་
བྱ་ཕན་བྱེད་འཐད་པ་དཀའ། །མེད་ན་མི་འབྱུང་འབྲེལ་ཡིན་ན། །གཡས་གཡོན་
སོགས་ཀྱང་འབྲེལ་བར་འགྱུར། །དོན་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི། །འབྲེལ་བ་རྩ་
ལྷོག་བརྟགས་པས་ཞིགས། །རང་གི་མཚན་ཉིད་འབྲེལ་མེད་ཀྱང་། །རྒྱ་འབྲས་
རིགས་ལ་འབྲེལ་ཞེ་ན། །རིགས་དེ་རྒྱ་འབྲས་ཉིད་ཡིན་ན། །སྒྲ་བྱི་སྦྱོན་ལས་
འདས་པ་མེད། །དེ་ལས་གཞན་པའི་རིགས་ཡོད་ན། །སྒྲི་ཡི་སྐབས་སུ་བཀག་ཟེན་

ཡུལ་ ཀུའམ་རིག་ཡུལ་གཏོང་པུ་ལ།

ཏོ། །འདིས་ནི་ལྷན་དང་འདྲ་བ་དང་། རྒྱ་པར་དང་ནི་རྒྱ་པར་ཅན། རྩེད་དང་
 སྤང་བ་ལ་སོགས་པ། །འབྲེལ་བར་འདོད་པ་བཀག་པ་ཡིན། །ལམ་གཞོང་ལ་ནི་
 རྩེད་ལྟུག་བརྟེན། །དེ་ནི་ལྷན་པའི་འབྲེལ་ཞེས་ཟེར། །རྟག་པའི་རྟེན་ལ་མི་རྟག་པ།
 འབྲེལ་བ་འཕྲོད་པ་འདྲ་ཞེས་གྲགས། །བྱས་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །དོན་
 གཅིག་ལ་ནི་འདྲ་ཞེས་སྒྲ། །ཐ་དད་གཞན་གྱིས་གཞན་གོ་བ། རྒྱ་པར་བྱེད་ཆོས་
 འབྲེལ་ཞེས་འདོད། །འགགས་པའི་རྩེད་དང་ལྷན་གྱི། །འབྲས་བུ་འབྲེལ་བ་སྒྱུར་
 འབྲེལ་ཡོ། །བདག་དང་བྱ་བ་རྣམ་གཉིས་ལ། རྩེད་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དོ་ཡོ། །
 མིག་གིས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ལ། སྤང་པའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། །རྩེ་ཁོ་ལ་
 རྩེ་བྱས་ལ་སོགས་ཀྱང་། འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུངས་པ་སྒྲ། །དོན་ལ་འབྲེལ་བ་
 འདོད་པ་ནི། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་པས་ཁེགས། །ལྷན་པ་སོགས་ལའང་
 གཞན་སེལ་གྱིས། །སྒྲེལ་ན་གོ་བྱེད་ཡིན་ཞེ་ན། །ལྷན་པ་ཅན་སོགས་གཞོད་བྱེད་
 ཡོད། །གཞོད་བྱེད་མེད་ན་གཉིས་པོར་འདྲས། ། : རི་ལྷན་གཞོད་པ་ཡོད་ཅེ་ན།
 གཞན་ཡང་གྲངས་ཅན་འདོད་པ་ཡི། །ལྷགས་གོང་དང་ནི་མེ་བཞིན་དུ། །འདྲེས་
 པ་རྣམ་དབྱེར་མེད་ཅེ་ན། ། (《ཞ》《ལུ》—རི་ལྷན་.....ཅེ་ན།) ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་བོར་
 བ་ཡི། །ངན་རྟོག་ཡལ་ཆེར་སྒྲུན་པོ་ཡེན། །སྒྲུགས་སྒྲུན་བཏང་ནས་སྒྲུགས་པ་ལ།
 རྩི་ལས་གཞན་པ་སུ་ཞིག་ཟ། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །རྣམ་རྟོག་
 ཡུལ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི། །ཐ་སྤྱད་བཞིན་དུ་དབྱེ་བསྒྲུ་དང་། །སྤྱི་བྱེད་པས་སྒྲེལ་
 བ་ཡིས། །འཇུག་ཡུལ་བསྒྲུབ་བྱིར་འབྲེལ་བར་འཐད། །བྱས་དང་མི་རྟག་སྒྲོས་
 སྒྲེལ་བ། །དོན་ལ་གྲུབ་ན་དོན་འབྲེལ་ཡིན། །དོན་ལ་དེ་དག་མ་གྲུབ་ན། །དོན་གྱི་
 རྩེད་བྱེད་མིན་ཞེ་ན། །བརྟགས་པ་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་། །མི་འཇུག་པ་སྤྱི་རྣམ་

ཡུལ་ཆུ་འཛིན་ཡུལ་གཤོང་པ་ལ།

པ་གཉིས། །འཇུག་པས་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པ་ན། །འབྲེལ་བ་ཉིད་དེ་ (《ཞ》
 《ལ》 ཏུ)གཅིག་ཤོས་མིན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ཏུ་བ་ལ། །མེད་ན་དེ་ནི་རྒྱ་མེད་
 འབྱུང་། །ཡོད་ན་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་ཡི། །འབྲེལ་བ་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་ཞེ་ན། །དོན་གྱི་
 ཏུ་བ་མེ་མེད་ན། །མི་འབྱུང་བ་ཙམ་ཡོད་མོད་གྱི། །སྒྲ་སྒྲི་བཟུང་ནས་སྒྲེལ་བ་ནི། །
 རྟོག་པ་མིན་པས་སྒྲེལ་མི་ལུས། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་མཚོན་བྱ་དང་། །སྒྲི་དང་བྱེ་
 བྲག་འབྲེལ་བ་ཡང་། །འབྲེལ་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ཏུ། །བརྟགས་པས་
 འབྱུང་གི་གཞན་ཏུ་མིན། །གང་ཡོད་དེ་འཛིག་བུམ་པ་བཞིན། །སྒྲ་ཡང་ཡོད་ཅས་
 རང་བཞིན་རྟགས། །སྒྲིས་པ་ཁོ་ན་འཛིག་པ་ཡིན། །དེ་ལ་འཛིག་བྱེད་གཞན་མི་
 དགོས། །འཛིག་པ་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་ཕྱིར། །ལྟོས་མེད་འདི་ནི་མ་གྲུབ་ལོ། །
 འཛིག་པར་བྱ་རྒྱུ་དངོས་པོ་དང་། །ཞིག་པ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། །འཛིག་
 པའི་སྒྲ་དོན་འཇུག་མོད་གྱི། །གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རྒྱ་མི་དགོས། །བུམ་འཛིག་དངོས་
 མེད་རྒྱ་མི་ལྟོས། །དགོས་ (《ཞ》《ལ》དངོས་) ཅུང་རང་གྲུབ་རྒྱ་ཅི་དགོས། །གཞན་
 རྒྱས་བྱས་པས་དེ་མི་འཛིག་ །དེས་ན་འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་གྲུབ། །འཛིག་པ་དངོས་
 མེད་རྒྱས་བྱེད་ཅས། །སྒྲ་ན་ལྟོས་མེད་ཤུགས་ལས་གྲུབ། །དངོས་མེད་རྒྱ་ཡིས་བྱེད་
 པ་དང་། །རྒྱ་ཡིས་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ། །དོན་མཚུངས་དཔེར་ན་མེད་པ་ལ། །ལྟ་
 དང་བལྟ་རྒྱ་མེད་པ་བཞིན། །ཚོགས་པ་ཆང་ཡང་ལྷ་གྲུ་བཞིན། །ལྟོས་མེད་འདི་
 ཡང་མ་ངས་ལོ། །ཚོགས་པ་དེ་དག་འབྱུང་བ་ལ། །ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ངས་མིན། །
 བྱས་པའང་དུས་ལ་ལྟོས་ཤེ་ན། །དུས་ལ་ལྟོས་ན་བྱས་པ་དེ། །འབྱུང་ན་འཛིག་པ་
 ལྟོས་མེད་གྲུབ། །མི་འབྱུང་སྒྲར་བཞིན་འཛིག་མེད་གནས། །ཚོགས་པ་འབྱུང་

ཡུལ་ ཆམ་པའི་གཤམ་པའི་ལུ་ལོ་

མེད་གཅིག་ཡིན་པས། གཏན་ཆོག་འདི་ནི་མ་གྲུབ་ལོ། ཆོག་པས་བྱིན་ས་
བསྐྱེད་པ་ལྟར། གཅིག་ཕྱིར་དང་པོ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར། གཅིག་ཉིད་ན་ཡང་
གོག་པ་ཡོད་ཕྱིར། ལྷ་གྲུ་བསྐྱེད་པར་མི་ངེས་ན། གོག་པ་ཅན་གོག་པ་མེད་ཅ་དང་
ཕྱིར། གཅིག་རྩ་འདོད་ཀྱང་གཉིས་སུ་འགྱུར། བས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོག་པས་སྤྲུལ་ཡི། ལྷ་
གྲུ་བསྐྱེད་ལ་ལྷོས་མེད་ཀྱང་། ལྷ་ལུང་ལྷ་གྲུ་མི་བསྐྱེད་པས། གཏན་ཆོག་འདི་
ནི་མ་ངེས་ལོ། ལྷ་ལུང་ས་བོན་ལ་ལྷོས་ཕྱིར། ལྷོས་མེད་ཡིན་པའི་རྟགས་མ་
གྲུབ། བྱས་ཡོད་སྐད་ཅིག་འཛིག་པ་མིན། འཛིག་པའི་རྒྱ་ལ་ལྷོས་ཤེ་ན། ལྷ་གྲུ་
རང་རང་རྒྱ་ལ་ལྷོས། དངོས་འཛིག་རྒྱ་གཞན་ལ་མི་ལྷོས། འཛིག་པ་དངོས་མེད་
རྒྱ་མི་དགོས། དེས་ན་འཛིག་བྱེད་གཞན་མི་དགོས། དངོས་འགལ་རྩམ་གཅིག་
འགྱུར་བ་དང་། དེ་ཉིད་གཞན་དུ་མི་འཐད་དང་། ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་
མཚུངས་པ་ཡི། ཐལ་བ་གསུམ་གྱིས་འདིར་མི་འགོག་(《ཉ》 《ལུ》 གཞོད།) བྱ་
རོག་དཀར་པོ་སྤྱིད་པ་ལྟར། དངོས་པོ་རྟག་པ་མི་འགལ་ཟེར། རྟག་དེས་དོན་
བྱེད་མི་བྱས་ན། དངོས་མེད་ཡིན་ཕྱིར་དོན་ལ་མཐུན། བྱས་དེ་འགྱུར་ན་རྟག་པ་
ཉམས། འགྱུར་བ་མེད་ན་བྱེད་པ་འགལ། གང་གང་བྱེད་མིན་དེ་དངོས་མེད། མཁའ་
བཞིན་རྟག་པ་འདྲ་བྱེད་པས་སྤྱོད། ཆོས་ཅན་རྟག་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན། དངོས་
པོ་བཀག་ཉིད་བསྐྱེད་བྱའི་ཆོས། ཐོགས་ཆོས་མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཟེར། དགས་
བྱ་འཛིན་པ་སྤྱི་མི་དགོས། ལ་ལ་རྟོག་བྱུང་གཅིག་ཡིན་ལོ། ལོག་རྟོག་
ཉིད་ཀྱང་མི་སྤྱིད་འགྱུར། དེས་ན་སྐད་ཅིག་གིས་སྤྱོད་ལ། དོན་བྱེད་འགོག་པའི་
རྟགས་གྱིས་འགྱུར། རང་བཞིན་རྟག་ཀྱང་གནས་སྐབས་རྣམས། འགྱུར་ཕྱིར་
དོན་བྱེད་འཐད་ཅེ་ན། གཉིས་པོ་གཅིག་ན་ཆོས་གཉིས་འགལ། ཐ་དད་ཡིན་ན་

ཡུལ་ ཀུའམ་རིག་ཡུལ་གཤོང་པུ་ལ།

བྱེད་པ་འགལ། སྐད་ཅིག་འཛིག་པ་མེད་ན་ཡང་། རགས་པའི་འགྱུར་བ་ཡོད་ཅེ་
 བ། འདྲ་པོ་སྐད་ཅིག་མི་འཛིག་ན། རགས་པའི་འགྱུར་བ་ག་ལ་སྤྱིད། འོན་
 བྱེད་ལུས་པ་བཀག་པ་ལ། འདྲ་པོ་མེད་པས་བྱུང་པ་འགྱུར། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་
 ལམ་སྤྱོད་དུ། ཁྱོས་མེད་འཆད་པ་དགོངས་པ་མིན། འེས་ན་ལོག་རྟོག་རྣམ་
 གཉིས་ཀྱི། གཉེན་པོར་གཏན་ཆོགས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། རྒྱ་འབྲས་སྤྱགས་
 ལྷས་ངེས་ཞེས་ཟེར། ཉ་ཅང་ཐལ་བྱིར་འདི་མི་འཐད། རྒྱ་འབྲས་པན་འདོགས་
 ཅུ་བྱེད་ཡིན། རྒྱ་ཡང་ཉེར་ལེན་ལྟན་ཅིག་བྱེད། འདི་ཡང་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གི།
 རྒྱོ་ནས་སྤྱགས་གསུམ་རྣམ་པ་གཉིས། མཚན་ཉིད་མི་འགྲུབ་ཉ་ཅང་ཐལ། གཞན་དུ་འབྲལ་པས་འདིར་མི་གཞོད། གང་དག་རྒྱ་མིན་ལས་སྦྱེས་པ། འདི་ནི་དེ་
 ཡི་འབྲས་བྱ་མིན། རྣམ་པ་འདྲ་བས་འབྲལ་པ་ལ། འདི་ཡི་མིང་གིས་བཏགས་
 པར་ཟད། འོ་དང་གིང་སོགས་མེ་རྒྱ་མིན། མེ་རྒྱ་མེ་ཡི་རྩལ་སྤུང་ཡིན། རྩལ་
 སྤུང་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པའི་རྒྱ། འོ་གིང་སོགས་ཡིན་དབང་པོ་བཞིན། ཡང་ན་སྟོན་
 དང་བྱི་མ་ཡི། རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ཐ་དད་ཡོད། མེ་དང་དུ་བས་བསྐྱེད་པ་ཡི། འབྲས་བྱ་དུ་བའི་བྱེད་པར་བཞིན། རང་མཚན་དང་ནི་སྒྲ་དོན་གཉིས། འབྲལ་
 བའི་མཚན་གཞིར་མི་འཐད་པས། རྒྱ་ཡི་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ། འབྲལ་པའི་
 གཞན་སེལ་ཁོ་ན་ཡིན། བདེ་བྱེད་དགའ་བ་དབྱོད་པ་ཡིས། འབྲལ་བ་ངེས་པར་
 བྱེད་ཅེས་གསུ། ཉི་འོག་པ་རྣམས་ཚད་མ་ཡིས། འབྲལ་བ་ངེས་པར་བྱེད་པར་
 འདོད། རྩོད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡི། གཞན་སེལ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་
 ཅན། འབྲལ་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ། རྟོག་དབྱོད་དེ་ཡིས་འབྲལ་བ་

༥༥༩། ཆམ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོང་པའི་ལཱ་ལ།

དེས་ཀྱི་དངོས་པོའི་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད། འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱང་ (《ཞ》 《ཡ》
 ༡) གློ་བཟགས་ཡིན། གློ་ཡི་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ། འབྲེལ་བ་ས་འབྲེལ་བའི་
 རྟོག་པ་སྒྲུ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེད་པའི་ཚུགས་སུ་བཅད་པའོ། ཚད་མ་རིགས་པའི་
 གཏོར་ལས་འབྲེལ་བ་བཟླ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་དུག་པའོ། །

ཚུགས་གང་གང་ལ་གཞོན་བྱེད་པ། རྟོན་པའི་ཡི་འགལ་བླ་ཡིན། འགལ་བླ་
 དངོས་པོ་དངོས་མེད་ཀྱི། ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་སྟོན་ནས། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པ་
 དག་དང་། ལམ་ཚུན་སྤངས་འགལ་གཉིས་སུ་བཞེད། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་
 གཞོན་བྱེད་དུ། འདོད་པ་དབྱེད་ན་ལ། ད་མ་ཡིན། རྟོན་ན་གཞོན་བྱེད་གཞོན་བྱེད་
 གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་བཞིན་དུ་བྱ་དད་ཡིན། གང་གིས་གཞོན་བྱེད་ལུས་མེད་དུ། འ
 བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཟེར། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་རི་སྟེང་པ། དངོས་པོ་
 གཞོན་བྱེད་གཉིས་ལ་འཇུག། རྟོན་ལྟན་མིན་ (《ཞ》 《ཡ》 ཡིན) སྐད་ཅིག་མིན། འ
 བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཕྱིར་དོ། སྐད་ཅིག་མི་འགལ་རྒྱུ་མ་གྲུབ། རྟོན་ན་
 འགལ་འདི་མི་འབད་ལོ། སྐད་ཅིག་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་ལས། རྟོན་མེད་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེ། འ
 དེ་ལ་རྒྱུ་དུ་སྒྲོ་བཟགས་པ་ (《ཡ》 པས) རྒྱུ་པར་བྱེད་ལ་ཉེས་པ་མེད། རྟོན་
 གན་འགལ་བ་ལྟན་ཅིག་དུ། གནས་ན་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ། མི་གནས་ན་
 བི་གཅིག་བཅོམ་པས། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་འབྱུང་ཞེ་ན། ལ་ལ་ཉེ་བར་ན་
 བར་འདོད། ལ་ཅིག་སྤང་ནས་བསྐྱེད་བར་འདོད། འགལ་ཞིག་སྤང་བ་མེད་པར་
 འདོད། རྟོག་སྐྱ་དེ་དག་འབྲེལ་བ་ཡིན། ལྟན་ཅིག་གནས་ན་འགལ་བ་ཉམས། འ
 བསྐྱེད་ན་རྟོག་པར་འདོད་པ་འགལ། རྟོན་ན་རྟོན་སྤང་ལས་རྟོན་སྤང་། ལུས་
 མེད་སྟེ་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད། ལ་ལ་བྱ་རྒྱུ་སྐད་ཅིག་གསུམ། འགལ་ཞིག་

५।७७। ६।७।८।९।१०।११।१२।१३।१४।१५।१६।१७।१८।१९।२०।२१।२२।२३।२४।२५।२६।२७।२८।२९।३०।३१।३२।३३।३४।३५।३६।३७।३८।३९।४०।४१।४२।४३।४४।४५।४६।४७।४८।४९।५०।५१।५२।५३।५४।५५।५६।५७।५८।५९।६०।६१।६२।६३।६४।६५।६६।६७।६८।६९।७०।७१।७२।७३।७४।७५।७६।७७।७८।७९।८०।८१।८२।८३।८४।८५।८६।८७।८८।८९।९०।९१।९२।९३।९४।९५।९६।९७।९८।९९।

ཡུལ་རིང་འགྲོགས་ཞེས་ཟེར། ཡུལ་རིང་འགྲོགས་པའི་ལྷན་ཅིག་ཏུ། མི་གནས་
 བ་དེ་དོ་མཛར་ཆེ། བྲང་དང་རུས་མེད་སྐྱེས་པ་དེ། སྐྱད་ཅིག་གསུམ་ལ་དོན་
 འགལ་ལྡོག་ཤིང་པ་སྐྱེས་པས་སྒྲོ་འདོགས་ཤིས། མི་སྐྱེ་བ་ནི་སྒྲོ་ཡི་ཡིན། སྐྱད་
 ཅིག་གཅིག་ལ་ཆ་མེད་ན། རགས་པའི་རྒྱལ་རྒྱལ་མེད་པར་འགྱུར། ཆ་གས་
 ཡོད་ན་ཐུག་མེད་པས། གསུམ་ལ་ལྡོག་པ་དགལ་ཞེས། སྐྱད་ཅིག་ལ་ནི་ཆ་གས་
 མེད། རྒྱུ་ཡང་སྐྱད་ཅིག་སྐྱེས་ཙམ་ཡིན། རྩལ་དང་སྐྱད་ཅིག་མི་མཚུངས་
 པས། གསུམ་པ་ཉིད་ལ་ལྡོག་པ་ཡིན། བྲང་རྒྱལ་རུས་པ་ཐོགས་མེད་དེས། རུས་
 ཅན་བསྐྱེད་དམ་རུས་མེད་བསྐྱེད། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་ཆ་རྒྱལ་ལ། དགོས་རུས་
 མེད་པར་འགྱུར་ཞེས། བྲང་རྒྱལ་རུས་པ་ཐོགས་མེད་དེ། སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པའི་
 ཉེར་ཡན་ཡིན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གང་དང་གང་། བྲང་པ་དེ་ཡིས་འབྲས་ཐུ་
 འབྱིན། སྐྱད་བྱའི་དོ་བོའམ་ས་བོན་སྤོང། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་ཟེར།
 ས་བོན་སྤོང་བའི་གཉེན་པོའང་ཡོད། ཤེས་པས་སྒྲོ་འདོགས་གཉིས་ཀ་མིན། འབྲེལ་བ་བཞིན་དུ་འགལ་བ་ཡང་། དངོས་པོའི་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད། རྣམ་པར་
 ཉོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་ནས། འགལ་བ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག། སྐྱད་དང་མི་སྐྱད་
 མ་གཉོགས་པ། འགལ་བ་ཤིང་བྱེད་གཞན་ཡོད་མིན། བྲང་རྒྱལ་འགོག་ལ་མི་
 ཙམ་ནི། མ་ཤེས་སྟོབས་ལྡན་མི་འགྲུབ་ལོ། ལ་ཅིག་སྟོབས་ལྡན་འགོག་ཅེས་
 ཟེར། རྩལ་གི་དོ་བོ་མི་ཙམ་ཡིན། ཆོས་གང་ཆོས་གཞན་གྱིས་དཔེན་པ། ལན་
 རྒྱུ་སྐྱངས་འགལ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དབྱེ་ན་དངོས་འགལ་བརྒྱད་འགལ་གཉིས། བརྒྱད་འགལ་ལ་ཡང་རྣམ་གཉིས་འདོད། རྩལ་དང་ལྡོག་པ་འགལ་བ་ཡི། སྒྲོ་

༥༥༩། ཀུམ་ལེན་ཡུལ་གྱི་དཔྱད་པ།

ནས་གཉིས་གཉིས་རྣམ་པ་རྒྱལ། ཆོས་གཞན་དབེན་པ་འགལ་ཡིན་ན། །འབྲེལ་
བ་རྣམས་ཀྱང་འགལ་བར་འགྱུར། །འདྲོད་ན་འགལ་བ་འགོག་པ་དང་། །འབྲེལ་
ན་སྐྱབ་པའི་རྣམ་གཞག་འཛིག། གཤམ་དང་འབྲེལ་ལམ་མ་འབྲེལ་ཡང་། །རྩོམ་ཡིན་
པ་འགོག་ཅེ་ན། །འགལ་བ་དམིགས་པས་འགོག་པའི་སྒྲིབ། །སྤང་རུང་མེད་པ་
ལྷན་མེད་འགྱུར། །ཤ་དང་འགལ་བར་གསུངས་པ་ནི། །བཏགས་པ་བ་ཡིན་
འབྲེལ་བ་བཞིན། །རྒྱ་དང་ཤེས་པའི་དབྱེ་བ་ཡི། །ཤ་དང་ཤ་དང་མིན་བཞག་
བྱེད་ཤ་དང་ཕན་གཞོད་འབྲེལ་དང་འགལ། །གཉིས་ཀ་མིན་ན་ཤ་དང་ཙམ། །
རང་མིན་འགོག་པ་དངོས་འགལ་ཡིན། །བརྒྱུད་འགལ་རང་མིན་བྱབ་བྱེད་འགོག།
སྤོ་སྤོགས་འགལ་གཉིས་མིན་མི་ཁེགས། །ཤེ་ན་སྤངས་ཡིན་འགལ་བ་མིན། །
ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གཅིག་པ་བཀག། །དེ་ཡིན་དེ་མ་ཡིན་གྱིས་འགོག། །
ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་པོ་གཉིས། །ཡིན་པ་སྤང་རུང་མེད་པས་ཁེགས། །བསྐྱེད་
པའི་ཆོགས་སྤྱ་བཅད་པའོ། །ཆོད་མ་རིགས་པའི་གཏོར་ལས་འགལ་བ་བཏགས་
པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བདུན་པའོ། །

ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཆོས་གསུམ་གྱིས། །བྱབ་བྱིར་དེ་ཡི་རྣམ་གཞག་བཤད། །
མཆོན་ཉིད་གོ་བྱེད་དོན་གྱི་ཆོས། །མཆོན་བྱ་གོ་བྱ་སྟོ་ཡི་ཆོས། །མཆོན་གཞི་གོ་བྱ་
རྟེན་གྱི་ཆོས། །དེ་དག་རྣམ་པར་བཞག་འཛིག་ཡིན། །ཆོས་གསུམ་ལ་ཡང་རྒྱ་
མཆོན་དགོས། །མེད་ན་ཐམས་ཅད་འཆོལ་བར་འགྱུར། །མཆོན་ཉིད་རྫས་ཡོད་ལ་
མཆོན་ཉིད། །མི་དགོས་དགོས་ན་ཐུག་མེད་ཟེར། །ཁ་ཅིག་དོན་ལ་མི་དགོས་
ཀྱང་ཤ་དང་སྤངས་ལ་དགོས་གཞན་དག་ནི། །དོན་ལའང་དགོས་ཟེར་མཆོན་བྱ་ཡང་། །
དེ་འདྲ་ཏགས་བཞིན་ཐུག་མེད་ཟེར། །རྣམ་འཛོག་རྒྱ་ནི་མ་ངེས་པར། །རྣམ་

༥༥༧༥ ཀུའམ་རིག་ཡུལ་གཤོང་པུམ་ལ།

གཞག་འབྲས་བྱ་ངེས་ན་ནི། མཚན་ཉིད་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར། མ་ངེས་ན་
 བོ་ཐུག་མེད་འཛིག། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞིས་བསྐྱབ་བྱའི་དོན། སྐྱབ་ཕྱིར་ཐུག་
 མེད་སྐྱོན་མེད་ན། རྩལ་གསུམ་སྒྲིག་གལ་མ་ངེས་ཀྱང་། བྱས་དང་དཀར་ཟལ་
 ངེས་ཅམ་གྱིས། མི་རྟག་བ་ཡང་རྟགས་པར་འགྱུར། ཐ་སྙད་ལ་ཡང་ཞེན་རུང་
 ཞིག མེད་ན་དེ་ནི་ཤེས་བྱ་མིན། ཡོད་ན་དེ་ཉིད་ཕྱི་མ་ཡི། མཚན་ཉིད་ཡིན་
 ཞེས་ལ་ལ་འདོད། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡལ་ག་ལའང་། ཡལ་ག་མེད་ན་ཤིང་མ་ཡིན།།
 ཡལ་ག་ཡོད་ན་ཤིང་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར། ཡལ་ག་ལ་
 བོ་ཡལ་ག་གཞག། མེད་ཀྱང་ཡལ་ག་དེ་ཉིད་གྱིས། འཛན་རྩི་བོ་དབྱེར་མེད་དུ།
 སྐྱབ་ཕྱིར་ཐུག་མེད་མི་དགོས་ན། ཐ་སྙད་གཉིས་པ་མེད་ན་ཡང་། ཐ་སྙད་དེ་
 ཉིད་མཚན་ཉིད་གྱིས། ཤེས་བྱའི་ངོ་བོར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་ཐུག་མེད་ག་ལ་
 དགོས་། བཅད་དོན་འབྲེལ་བར་ནམ་རྟགས་པ། དེ་ཡི་ཆོ་ན་ཐ་སྙད་འགྱུར། །
 རྟགས་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀ་ལ། སྐྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་གཉིས་ཡིན། །
 གཉིས་ཀའང་སྐྱོར་བ་གསུམ་པར་ཐུག། བཞི་བ་ཕན་ཆད་དགོས་ནུས་མེད། རྩལ་
 གསུམ་རྩལ་གསུམ་མེད་ན་རྟགས། མི་འགྱུར་ཡོད་ན་ཐུག་མེད་ལོ། རྩལ་གསུམ་
 ཏུ་བ་ཁོ་ནའི་ཆོས། དབྱེར་མེད་ཡིན་གྱི་ཆོས་གཞན་མེད། འདི་ཡི་མཚན་ཉིད་
 ཐུག་མེད་དུ། ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་བསལ་བ་ཡིན། ལ་ལ་མཚན་བྱ་རྣམ་འཛིག་
 ཟེར་། ཤུཌ་ཆོགས་ལ་ཡང་མཚུངས་ཕྱིར་མིན། འགའ་ཞིག་ཆོས་གསུམ་ཆང་
 བར་འདོད། མཚན་བྱ་རྩིས་ཕྱིར་འདི་མི་འཐད། དངོས་འགའ་གཙོང་པའི་དོན་
 རྟོག་ཡིན། མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྐྱོན་བསྐྱུ་ན། གསུམ་ཞེས་བྱང་ཕྱོགས་པ་རྣམས་

ཡུལ་ཆུ་འཛིན་ཡུལ་གཤོང་པ་ལུ་ལུ་

འདོད་དེ། རྒྱུར་བར་བཀོད་ནས་སྒྲིབ་ཅི་ན། རོན་ལྷོག་གཞན་འགྲུར་མེད་བར་
 འགྲུར་དེ། རྩ་བཀོད་པ་ལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ན། མཚན་གཞི་མི་གནས་དོན་མེད་འགྲུར།
 འདི་དག་སྒྲིབ་དུ་འཐད་ན་ནི། མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱུ་ཅིས་མི་བཞེད། མ་ཁྲབ་
 ཁྲབ་ཆེས་མི་སྤྲོད་གསུམ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཡིན། སྒྲ་དང་དོན་གྱི་རྣམ་
 གཅོད་ཀྱང་། གསུམ་པོ་འདི་ལས་གཞན་ཡོད་མིན། མཚན་གཞིར་བཀོད་དང་མ་
 བཀོད་དང་། མཚན་ཉིད་མི་སྤྲོད་པ་ཡི་གཞིར། མཚན་བྱ་ལེགས་དང་མི་ལེགས་
 ཞེས་དེ། རྩོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་འདིར་མི་གཞོད། ཁ་ཅིག་མཚན་མཚོན་རྣམས་གཅིག་
 ཟེར་དེ། རྩ་སྒྲུབ་མཚོན་བྱའི་མཚན་གཞིར་འདོད། མཚོན་བྱ་མིང་གིས་བྱད་བར་
 དུ། རྩས་བྱིར་མཚན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡི། དབང་གེས་རྟོག་བཅས་ཉིད་འགྲུར་
 ཞིང་། རོན་སྒྲུབ་རྣམས་ཡོད་དག་ཏུ་འདྲའུ་བ། བད་ལ་(《ཞ》《ལུ》ལས་)འཇུག་
 པ་ཐ་སྟོད་དུ། གསུངས་བྱིར་མཚོན་བྱའི་མཚན་གཞི་མིན། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་
 ལེས་ནི། མཚོན་བྱ་ཉིད་ཡིན་དེ་ཡི་གཞི། རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ལ་བད་སྒྲུར་བའོ། རྟེ་
 ལྟར་རྟོགས་ནས་སྒྲོ་གསུམ་ནི། འཇུག་པ་དེ་ཡི་ཐ་སྟོད་ཡིན། རོན་ལ་རྟོས་པའི་
 མིང་ཡིན་པས། བཏགས་ཡོད་ཉིད་ཡིན་དེས་པོ་ལ། མ་གྲུབ་བྱིར་ན་སྒྲོ་
 བཏགས་ཡིན། མཚན་མཚོན་རྣམས་གཅིག་མ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་རྟགས་སུ་མི་
 འཐད་ལོ། སྒྲ་ཡི་དོན་ལ་གཅིག་ཉིད་དུ། འབྲུལ་པས་ཐ་སྟོད་སྒྲིབ་བ་ནི། རྟེ་
 འཇིག་རྟེན་དོན་ལ་མི་སྒྲིབ་ཉིད་ལ། གྲགས་པའི་རྣམས་དཔག་ག་ལ་འགལ། མཚན་
 ཉིད་རྟེན་པ་མཚན་གཞི་ཡིན། མཚན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་གཉིས། འགལ་
 ཞིག་ཆོས་གསུམ་རང་ལྷོག་ནི། རང་གི་རྣམ་པ་འཆར་རུང་ཟེར། རྟེ་ལྟར་ཡིན་ན་
 ཆོས་གསུམ་པོ། རྟོག་མེད་ཡུལ་དུ་ཐལ་བར་འགྲུར། རིས་ན་སྒྲར་བའི་ལྷོག་པ་

༥༥༩། ཆམ་མཁའ་འཕེལ་གྱི་འཕྲིན་ལྷན་པུ་མ་ལ།

ནི། ཆོས་གསུམ་ཉིད་མིན་སེལ་བ་ཡི། ཆོས་གསུམ་གྱི་ནི་རང་ལྷོག་ལ། སྐྱབ་
དང་དགག་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད། མཚན་མཚོན་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཡིན། མཚན་
གཞི་པལ་ཆེར་གནས་སྐབས་འབྲེལ། འབྲེལ་པས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཉིད། །
ཁྱེད་པས་མཚན་མཚོན་འབྲེལ་བ་འགྲུབ། མཚན་གཞི་དང་ནི་མཚོན་བྱ་ཡི། །
འབྲེལ་བ་མཁས་པས་མཐོང་བས་བྱན། རྫོངས་པ་ལ་ནི་བད་བན་པའི། བ་སྙད་
སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དགོས། གསུམ་པོ་དེ་ལ་སྦྱི་དང་ནི། སྦྱོར་བ་འདིར་རྟོགས་
གཉིས་གཉིས་བྱས། བསྐྱོག་ལའང་བྱས་ལས་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་ཆ་
གཉིས་སྦྱོར་མི་སྲིད། སྦྱོར་བ་འདིར་རྟོགས་མཚན་ཉིད་དེ། གཞི་མཚོན་གཉིས་
ལ་ཞེགས་ན་ནི། མཚན་གཞི་སྒྲིག་ཤལ་ཞེགས་པར་འགྱུར། མ་ཞེགས་ན་ནི་
བྱབ་ཆེས་ཟེར། རྟོན་ལྷོག་ལ་བྱབ་རང་ལྷོག་ལ། མ་བྱབ་པས་ན་ཉིས་པ་མེད། །
མཚོན་བྱ་འགལ་དང་བ་སྙད་ཞེགས། རྟོན་འགལ་གཞི་མཚོན་རྩྱུང་བ་མེད། །
དེས་ན་ལ་ལར་འགལ་བ་དང་། མཚུངས་པར་མཛོན་པའི་སྦྱོར་བ་སྲིད། མཚན་
མཚོན་གྲངས་མཉམ་ངོ་བོ་གཅིག རྗེས་ཡོད་བཏགས་ཡོད་ཉིད་དུ་ངེས། མཚན་
མཚོན་དོན་ལ་གཅིག་པ་དང་། བ་དད་གྲངས་མི་མཉམ་པ་འབྲེལ། རྟོན་པས་
རྩྱུང་བསྐྱོག་པ་ཡི། རྣམ་པར་བཞག་པས་འདིར་མི་གཞོད། མི་སྦྱུ་མི་ཤེས་དོན་
གསལ་གཉིས། རྣམ་གྲངས་པའམ་སྤྱི་སྤྱི་སྦྱ། མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་འཛིག་ན་
ནི། མཚོན་བྱ་དེ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར། མཚན་མཚོན་གཉིས་སུ་འདོད་ན་
ཡང་། སྦྱི་མཚན་གཅིག་པ་མི་སྲིད་འགྱུར། མ་བྱབ་གཅོད་(《ཉ》 《ལུ》 སྦྱོང་)
རྩལ་འདིར་མི་འཐད། གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་དགོངས་པ་མིན། མི་དགོས་མ་བྱབ་

ཡུལ་ཆུ་འཛིན་ཡུལ་གཏོང་པུ་མེ།

མི་སྤྱོད་གསུམ། བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་འདོད་ན་ཡོད། མི་སྤྱོད་མི་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས། རང་མཚན་རྟོགས་པར་དོན་ལ་མཐུན། བཟ་སྤྱོད་པ་དང་དོན་དམ་པ་། རྟོགས་ཀ་ལ་ཡང་གཉིས་པོ་འཇུག། མི་སྤྱོད་ལས་དང་བྱེད་པོ་དང་། བྱ་བ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན། དངོས་མེད་འཇུག་ལ་མ་བྱེད་ཅིང་། ཉེ་བར་བསྐྱོད་ལ་བྱེད་ཆེས་ལོ། རང་མཚན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་ཕྱིར་འཐད། ཉེ་བར་བསྐྱོད་པ་བསྐྱོད་བར་བཤད། ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན། ངེས་པའི་འགལ་ལྷན་ལྷོ་སྟོ་འདོགས་ཡིན། དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་གནས་ལུགས་ལས། མ་ཐའ་གཞན་དུ་རྟོག་དབྱེ་བ་གཉིས། རྟོག་པ་(《ཞ》 ལ་)ལོག་ཤེས་ཐེ་ཚོམ་མོ། མ་རྟོགས་པ་ལས་གྲོ་བུར་དུ། རྟོགས་པས་སྟོ་འདོགས་མ་བཅད་ལོ། རྩེས་དཔག་སྤང་བས་མི་འཇུག་པས། རྟོལ་བ་ཉིད་ཡིན་དེ་ཡི་ཡུལ། མེ་མེད་གཞན་དང་མཚུངས་པ་ཟུ། འཛིན་ཕྱིར་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་བཞེད། ངེས་པ་དང་ནི་སྟོ་འདོགས་གཉིས། ཡུལ་དང་ངོ་བོ་དུས་གསུམ་ལ། གཅིག་དང་ཐ་དད་བཏྲག་པ་ཡི། རྩོད་པ་གསུམ་གྱིས་འདིར་མི་གཞོད། ངེས་དང་སྟོ་འདོགས་ཞེན་ཡུལ་གཅིག། ཞེན་སྤངས་ཐ་དད་ཕྱིར་ན་སེལ། ཚད་མ་མིན་ལ་ཡང་དག་བཀག། ཡང་དག་བྱེ་ནས་འཆད་པ་འབྱུལ། དེས་ན་ཡང་དག་ཤེས་པ་ཉིད། ཚད་མ་ཡིན་ཕྱིར་དབྱེ་གཞིར་འཐད། དབྱེ་བ་མཛོན་སུམ་རྩེས་དཔག་གཉིས། དེ་དག་གཅིག་དང་ཐ་དད་བཏྲག། ཚད་མ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཉིད། ཡིན་ཕྱིར་གཅིག་པ་བཀག་པ་མིན། ཡུལ་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་ལ། རྟོས་ནས་གཅིག་དང་ཐ་དད་མིན། དེས་ན་སྟོ་ཡི་ངོ་བོར་གཅིག། ཡུལ་ལ་རྟོས་ནས་ཐ་དད་ཡིན། རྩེས་དཔག་ཡུལ་མིན་རང་རིག་དང་། གཅིག་ཕྱིར་བཅད་པའི་སྟོན་ལས་གྲོལ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། དེ་

ཡུལ་ ཀུའམ་དེག་ཡུལ་གཏོང་པེ།

ལས་གངས་གཞན་བཀག་ཕྱིར་རོ། མིང་ལ་བཤད་འཇུག་རྣམ་པ་གཉིས། ཇེ་ལ་
བཤད་འཇུག་འགལ་བ་དང་། མི་འགལ་འགལ་ཁིང་མི་འགལ་བའི། རྣམ་པར་
དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཞི། ཇེ་དག་མིང་དང་རིགས་ཀྱི་སྒྲ། ལམ་ལས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
གཉིས་སུ་བྱེ། ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་འབྲུལ་པའི་ཆ། མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་པ་
ཡོད་། རང་མཚན་མེད་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མིན། རྟགས་ལས་ངེས་ན་རྗེས་དཔག་
སྤྱད་། ཁ་དོག་འཛིན་པ་རིག་བྱ་ལ། མངོན་སུམ་ཡིན་ཞེས་ལ་ལ་སྒྲ། སྒྲིམ་ཆེད་
རྣམ་དབྱེ་མ་ཤེས་པས། རྒྱ་ཚོས་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འབྲུལ། རྟོག་པ་ཡུལ་དུས་
རྣམ་པ་ལ། འབྲུལ་པས་མངོན་སུམ་འགོག་ཅེས་ཟེར། རྟོག་པ་འབྲུལ་ཡང་
དབང་ཤེས་ལ། མི་སྒྲིབ་སྡོ་འཛིན་ཚད་མ་བཞིན། འགལ་ཞིག་ཡིན་མིན་
མཚུངས་ཞེས་ཟེར། མཚུངས་མིན་ཡུལ་ཐ་དད་ཕྱིར་རོ། ཁོར་བུའི་འོད་ལས་ཁོར་
བུ་ཉིད། རྟོགས་པ་རྗེས་དཔག་མིན་ཞེ་ན། ལྷ་ལུའི་ལྷ་གུས་སྤྲ་ལྷ་སོགས། །
འབྲས་རྟགས་པལ་ཆེར་འབྲུལ་པར་འབྱུང་། རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་འབྲུལ་ན་
ཡང་། རྟོན་དང་ཆ་ལ་ཚད་མ་ཟེར། ཇེ་ལུའི་རྟགས་ལ་ཚུལ་གསུམ་མེད། བྲུབ་
ལ་རྟགས་ཀྱི་བྱད་པར་མེད། ཚད་མ་དེ་དག་ངེས་པ་ནི། རང་གཞན་གང་ལས་
རྟོགས་ཤེ་ན། ལ་ལ་རང་ལས་ངེས་པར་འདོད། འགལ་ཞིག་གཞན་ལས་ངེས་
ཞེས་ཟེར། ཇེ་དག་གཉིས་ཀས་རིགས་པ་དང་། རིགས་པར་སྒྲ་བའི་བཞེད་པ་
དོར་། རྟོན་རིག་གཉིས་དང་རང་རིག་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་རང་ལས་ངེས། །
དང་པོ་པ་དང་ཡིད་མ་གཏད། འབྲུལ་རྒྱ་ཅན་རྣམས་གཞན་ལས་ངེས། རྟོན་བྱེད་
པ་དང་གོམས་པ་ཅན། རྗེས་སུ་དཔག་པས་ངེས་པར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ཡུལ་དང་ངོ་

ཡུལ་ ཅུ་མེད་པའི་ལཱ་ལ།

བོ་ལ། །བརྟགས་ནས་གཞན་ངེས་མི་མྱོད་ཟེད། །དེ་དག་གིས་ནི་མངོན་སུམ་
 དང་། །རྟོག་པའི་བྱེད་པ་འབྲེས་པར་ཟད། །སྤང་བ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན། །
 མེལ་བ་ལ་ནི་དགག་སྐྱབ་གཉིས། །དགག་པ་སྐྱབ་པ་སྦྱང་བ་དང་། །མི་སྦྱང་བ་ཡི་
 སྦོ་ནས་གཉིས། །ཁ་ཅིག་དངོས་ཤུགས་སྦོ་ནས་ཀྱང་། །སྐྱབ་པ་དང་ནི་འགོག་ཅེས་
 ཟེད། །རྗེས་དཔག་ཤུགས་རྟོགས་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །མིན་ན་ཚད་མ་གསུམ་པར་
 འགྱུར། །དོན་དང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་། །ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་
 བཞི། །དགག་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱོག་པ་བཞི། །དགག་སྐྱབ་དེ་འང་ཚད་མས་འགྱུབ། །
 ཤུགས་ལས་རྟོགས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། །བྱེད་པའམ་རྗེས་དཔག་ཉིད་ལ་
 དགོངས། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་མཚན་ཉིད་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་
 རྟེ་བརྟུད་པའོ། ། །

མྱོང་བས་སྒྲོ་འདྲགས་གཅོད་པ་ལུས་ལ། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་ལུས་པ་།
བཟོ་རྟོག་པ་སྒྲ་རྟོག་འཛིན་པ་ཡིན། མ་ལུས་པ་དེ་རྣམ་པ་བཞི། ཡུལ་དང་
རྟོན་དང་གང་ཟག་གི། སྒྲོ་ནས་མངོན་སུམ་རྣམ་པར་དབྱེ། མངོན་སུམ་བཞི་པོ་
མདོ་སྡེའི་ལུགས། ཁྱེད་ཀྱི་བླ་མ་གསུམ་རྣམ་པོ་གཉིས། ཁྱེད་ནས་མཆོན་ཉིད་
འཛིན་པ་ལུས་ལ། དེས་ན་དབང་གས་མ་ལུས་པའོ། དབང་པོ་(《ཉ》 《པ》
པོའི་)ཡུལ་ལ་འཛིན་རུས་ཏེ། རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་ངེས་པས་འགྲུབ། གསལ་བར་
སྒྲུང་བས་རྟོག་མེད་འགྲུབ། དང་མཆོན་འཛིན་སྤྱིར་ལུས་པ་མེད། དབང་པོ་
ཐུན་མོང་མིན་རྒྱུའི་སྤྱིར། དབང་གས་ཡིན་ཏེ་རྩ་སྒྲ་བཞིན། ཡུལ་དང་དབང་
གས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། དེ་མ་ཐག་ལས་སྒྲེས་པ་ཡིད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་ལུས་པ་
པའོ། ཤེས་པ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་མ་ཡང་། །

དབང་ཤེས་བཞིན་དུ་རང་རིག་གཅིག་ །འབྲུལ་པ་མེད་ཕྱིར་ཚད་མ་ཡིན། །རྒྱན་
མེད་ཕྱིར་ན་ངེས་མི་ལུས། །དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་དབང་སྟེ། །དེས་ན་དབང་
ཤེས་རྒྱན་བཅས་ཡིན། །ཡིད་དབང་ལས་ནི་ཡིད་དབང་མིན། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དེ་
རྒྱན་མེད། །སྤེལ་མ་དང་ནི་རྒྱན་གྱི་མཐའ། །གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་གཞོད་བྱེད་ཡོད། །
དེས་ན་དབང་པོ་དབང་ཤེས་ཀྱི། །རྒྱ་ཡིན་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་འབྱུང། །རང་རིག་ཡིན་
ཕྱིར་རྒྱད་གཞན་མེད། །དེས་ན་མངོན་སུམ་འགྲོས་གསུམ་པ། །ཡུལ་གཞན་
འཛིན་དང་དབང་པོ་ལ། །ཉོན་ཕྱིར་འདི་ལ་སྟོན་གཉིས་མེད། །རང་གི་(《ཞ》《
ལུ》རིག་)ངོ་བོ་རིག་པ་ནི། །མངོན་སུམ་ཡིན་པར་མཁས་རྣམས་བཞེད། །རང་སྟེ་
སྟོན་མེད་སྟེ་བ་ཡིན། །རང་རིག་བཅས་པོ་བསྟོན་ཅམ་ཡིན། །དེས་ན་རང་རིག་
རང་སྟེ་གཉིས། །མཚུངས་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་མ་ཡིན། །ཕྱི་ནས་མཚན་ཉིད་
འཛིག་པ་འབྲུལ། །བསྟོན་བྱུང་འབྲུལ་མེད་མངོན་སུམ་སྟེ། །འབྲུལ་པ་ཅན་
རྣམས་ལྟར་སྤང་ཡིན། །འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་མངོན་སུམ་གསུམ། །སྟོབ་དང་མི་
སྟོབ་སྟོན་སྟེ་ལ། །དེ་དག་སྤང་བཅས་སྤང་མེད་ཀྱི། །དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་རྣམ་
པ་བཅུ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ལེགས་སྦྱངས་པས། །པན་ཚུན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་
པས། །རི་ལྟ་བ་དང་རི་སྟེད་པའི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འབྱུང་པར་འབྱུང། །ཆོ་
གསུམ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་དང་ནི། །གྲངས་མེད་གསུམ་གྱིས་དེ་མཐར་ཕྱིན། །ཐབས་
ཞན་པས་ན་རྣམ་གྲོལ་གཉིས། །བག་ཆགས་བཅས་ཕྱིར་སྟོན་པ་མིན། །ཐབས་ལ་
གོམས་པས་དངོས་ཀྱང་གསལ། །བག་ཆགས་སྤངས་ཕྱིར་ཀྱང་མཁྱེན་ཡིན། །
བཅད་ཤེས་དང་ནི་ངེས་པ་གཉིས། །ཉོན་པ་ཡིན་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མིན། །དེས་ན་

ཡུལ་ ཀུམ་འཛིན་ཡུལ་གྱི་དཔེ་ལྟེན་

ནུལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་གྱི། མཛོན་སུམ་ཡིན་ཕྱིར་ཚད་མར་གྲུབ། ཁོ་སོ་སྐྱེ་
བོའི་ཚད་མ་ནི། དེས་པ་ཉིད་ལས་འཇུག་ལྷོག་བྱེད། འཕགས་པ་རྟོག་པ་བྲལ་
བ་རྣམས། ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་བྱེད་པར་གསུངས། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་ཡེ་གཤམ་
ཅན། ཉི་ཡི་མཁུན་པ་དཔག་མི་རུས། ཁྱོག་གིས་བྱེད་པར་དེས་འགྱུར་(《ཞ》
《ཟ》 ཟུར་)ན། སྐྱོན་བྱུང་པ་ཡང་དཔག་པར་རུས། གོམས་པ་རྩོགས་ནས་དེ་
གསལ་བ། མཐའ་གཞན་བཀག་པའི་དེས་པས་འགྱུབ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་རྟེན་
བརྟན་པ། རིག་པའི་ཐོག་མཐའ་རྣམ་པ་གཉིས། མི་དང་སྐྱོན་མ་དཔེར་བྱས་
ནས། མཛོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་ཅེས་ཟེར། ཐུག་མེད་རང་རིག་གིས་མི་
འགྲུབ། མི་དང་སྐྱོན་མ་དཔེར་མི་རུང་། ཁེམས་ལས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི། རྟགས་
ཀྱིས་སྐྱོན་མཐའ་ཐུག་མེད་འགྲུབ། རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་ཞིང་གོགས་མེད་པའི།
རྟགས་ཀྱིས་སྐྱོན་མཐའ་ཐུག་མེད་འགྲུབ། ལས་དང་ལུས་སེམས་འཁོར་བའི་རྒྱ། རྟགས་
པོ་སྤང་ཕྱིར་དཀའ་སྤྱོད་ཟེར། མི་རུས་མི་ཡན་མི་དགོས་པས། ལས་དང་
ལུས་འཛིན་ལམ་མ་ཡིན། སྐྱེ་རྒྱ་མ་རིག་དེ་ལས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ལས་དང་
འཁོར་བ་འབྱུང་། སྐྱེ་མཆེད་འདི་ལས་སྐྱེ་མཆེད་གཞན། ཉི་ཡི་བཟང་ངན་ལས་
ཀྱིས་བྱེད། བྱམས་སོགས་བདག་དང་མི་འགལ་བྱིར། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅིད་
རུས་མིན། བདག་མེད་བདག་དང་འགལ་བས་ན། བདག་མེད་མཐོང་བས་དེ་
སུན་འབྱིན། ཁ་བོན་ཐོག་མ་ཡོད་མིན་ཡང་། མེས་བསྐྱེད་པ་ན་སྐྱེ་མཐའ་མ་
ཐོང་། ཉི་བཞིན་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ཀྱང་། བདག་མེད་མཐོང་ན་སྐྱེ་མཐའ་
འགྲུབ། གསལ་བ་བསྐྱེད་ལ་རྒྱ་ཚང་ཞིང་། གོགས་མེད་ཕྱིར་ན་བསྐྱེད་པར་
དེས། འཛིན་སོགས་གོམས་ལས་གསལ་སྤང་དང་། གཟུང་འཛིན་མེད་ཕྱིར་

ཡུལ་ ཆམ་འཛིན་ཡལ་གཏོང་པུ་ལ།

འབྲུལ་མེད་འགྲུབ། །མི་རྒྱུ་མི་ཤེས་མི་བརྟན་གྱིར། །སྤངས་པའི་གོལ་བ་མེད་ཅེ་
 བ། །རང་བཞིན་མིན་གྱིར་ཐབས་ཡོད་གྱིར། །རྒྱ་སྤོང་གྱིར་ན་རྣམ་གོལ་འཐད། །
 མཆོངས་དང་རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་དཔེས། །གོམས་པ་སྤོང་པ་མིན་ཞེ་ན། །འབད་ལ་
 རྟོས་གྱིར་མི་བརྟན་གྱིར། །སྤྲུང་འབྲུང་བསྐྱེད་གྱིར་དཔེར་མི་རུང་། །སྤོང་ཉིད་སྤོང་
 རྩེ་གོམས་པ་ལས། །དེ་ཡི་རང་དུ་འགྱུར་སྤོང་མོད། །ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་མཐའ་མེད་
 གྱིར། །ཀྱན་མཁུན་སྤྱབ་པར་དཀའ་ཞེས་ཟེར། །གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་སྤྱུ་བ། །ཀྱན་
 མཁུན་ཡིན་ཏེ་ཀྱན་འཕྲིན་བཞིན། །དགོས་པའི་དོན་ཀྱན་ཤེས་པ་ལ། །མཐས་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་མཁུན་ཞེས་ཟེར། །ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་ཉན་པ་ལ། །བ་
 ལང་མེད་ཀྱང་སྦྱོན་མ་ཡིན། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཡང་ན་རྩེས་
 སུ་དབག་པ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་གྲུབ་པ་ཡིན། །བསྐལ་པའི་བར་དུ་
 བརྗོད་རྒྱ་ཡང་། །མེ་ལོང་ནང་དུ་ཅིག་ཆར་འཆར། །དེ་བཞིན་ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་
 བ། །མཁུན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཁུན། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་
 པའོ། །འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །མདོན་སུམ་ལྟར་སྤྲུང་ཉིད་དུ་
 འདོད། །དེ་ལ་རྟོག་པ་རྟོག་མེད་གཉིས། །རྟོག་མེད་ལ་ཡང་ཡིད་དབང་གཉིས། །
 རྟོག་པ་གསུམ་ཡིན་དུག་བཤད་པ། །ལོག་རྟོག་བསྐྱོག་གྱིར་བྱེ་སྤྱེ་གསུངས། །ལྟ་
 དང་ངེས་པ་ཚད་འབྲས་དང་། །སྤྲད་དང་དོན་རྟོགས་ཚད་འབྲས་འདོད། །བྱད་པར་
 བྱད་པར་ཅན་དེར་སྤྲ། །ལ་ལ་དབང་ཤེས་ཚད་འབྲས་འདོད། །དེས་ན་རྣམ་པར་
 གཞག་འཛོག་གི །རྒྱ་འབྲས་ཉིད་ལ་ཚད་འབྲས་བཞེད། །དེ་ལ་རང་རིག་ཚད་
 འབྲས་ནི། །རྣམ་གཞག་གྲུབ་མཐའ་པལ་ཆར་མཐུན། །དོན་རིག་སྤྱུ་བ་ (《ཞ》

༥༥༩། ཀུའམ་རིག་ཡུལ་གཏོང་པུ་མེལ།

《ལུ》བས་)རང་རང་གི་གྲུབ་མ། འི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚད་འབྲས་འཛོག་མེ་ཡི་རང་
མཚན་གཞལ་བྱ་ལ། རྟུ་བ་ལས་བྱུང་གཞན་སེལ་སྟོ། ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་དེ་
རྟོགས་པ། འབྲས་བྱ་ཡིན་ཞེས་མཁས་རྣམས་བཞེད། མེར་སྤང་བག་ཆགས་
སྟོང་པོ་ལས། རྟུ་བར་སྤང་བའི་བག་ཆགས་སྟེ། རེས་ན་སྟེས་བུ་མི་སྟུ་བ། རྗེས་
དབག་ཡིན་ཞེས་མཁས་རྣམས་བཞེད། ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་མངོན་
སུམ་བཟླ་བའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ་སྟེ་དགུ་པའོ། ། །

རྗེས་དབག་རྣམ་གཉིས་རང་དོན་ནི། རྩུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་
མཐོང་ཡིན། རྟོགས་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི། རྟོགས་པ་བརྗོད་ལ་དངོས་མིང་
ཡིན། རྟེ་ཡི་རྟོགས་རེས་ཟིན་པའི་བྱིར། ཡུ་གུལ་གཉིས་ལ་བཏགས་ནས་
འཇུག་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པས་སྟོན་སྟུང་བ། རྟེ་ཉིད་གོ་བ་དངོས་མིང་ཡིན། །
དེ་བརྟེན་རྩུ་མཚན་འགའ་ལས་གཞན། རྟོག་པས་བཏགས་པ་མིང་དུ་འདོད། །
རྟོགས་དོན་ལ་ནི་རྟོགས་ཀྱི་སྟུ། མཁས་པ་རྣམས་ལ་གདོད་ནས་གྲུབ། བཏགས་
པ་ལ་ནི་འདྲ་བ་དང་། འབྲེལ་བའི་རྩུ་མཚན་གཞན་ལ་སྟོས། རྟོགས་ལ་བསྐྱུབ་
བྱར་མིང་བཏགས་པ། འགལ་བའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་རྩ། འོག་པར་རྟོག་
པ་སྤང་བྱིར་རམ། རྟེ་བ་སྟོར་དོར་བྱས་བཏགས་པ་ཡིན། རྟོགས་ཅན་བརྗོད་ན་
འབྲུལ་གཞི་ཡོད། མཐའ་རྣམས་བཀག་ན་ཡུན་རིང་འགོར། རྟེ་དངོས་མིང་བརྗོད་
ན་སྟེ་བ་སྟོར་ཉམས། བདེ་སྟག་རྟོགས་བྱིར་རྟོགས་ཞེས་གསུངས། རྟོགས་དང་
རྟོགས་ཅན་མཚུངས་གེ་ན། གྲགས་པའི་སྟོན་ནས་བྱུང་བར་ཡོད། རྟོགས་དང་འབྲེལ་
བའི་རྟོགས་ཀྱི་སྟུ། རྟོན་གཞི་ཉིད་ཡིན་ལག་ལུན་བཞིན། རྟོགས་དང་འབྲེལ་ཡང་
རྟོགས་ཅན་སྟུ། རེས་པར་མི་རྣམས་མགོ་ལུན་བཞིན། བསྟུ་བའི་རྟོགས་སུ་བཅད་

པའོ། །ཚེས་དང་ཚེས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད། །མ་ཡིན་མཚན་ཉིད་མེད་ཕྱིར་དོ། །
 དཔག་གཞིར་བཟུང་བ་ཤེས་འདོད་ཡིན། །དེ་ལ་གྲུབ་པ་སྟོགས་ཚེས་སོ། །བསྐྱབ་
 བྱའི་ཚེས་ལྷན་མི་ལྷན་ལ། །མཐུན་སྟོགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ཞེས་ཟེད། །སྟོགས་
 གཉིས་དངོས་འགལ་དུ་བསམས་ནས། །མུང་གསུམ་མུང་བར་དོགས་པ་ལ། །
 ཚད་མའི་ཡུལ་མི་ཤེས་པ་འགལ། །རྩིས་ལྟོག་རྣམ་པར་སྤྱེ་སྤྱ། །རྩིས་ཚེས་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་ལྷན། །ལྟོག་ཚེས་རང་ལྟོག་རྟེན་ཞེས་ཟེད། །རྩིས་ལྟོག་རི་ལྟར་
 སྤྱེ་ན་ཡང་། །སྟོགས་གཉིས་ཉིད་དུ་ངེས་མི་བྱས། །གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་རྩིས་
 ལྟོག་ཀྱང་། །མཁས་པ་རྣམས་ལ་གྲུབ་པར་མཐོང་། །དོན་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་ན་
 བོ། །ཚད་མའི་ཡུལ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར། །སྤྱོད་དགག་སྐྱབ་བྱེད་ན་བོ། །ཡོད་
 མེད་མ་ངེས་གསུམ་དུ་འགྱུར། །ཤེས་འདོད་སྟོགས་སུ་མི་འདོད་ཕྱིར། །ལྟོས་གཞི་
 དང་པོ་མེད་པར་འགྱུར། །ལྟོས་གཞི་དང་པོ་མི་འདོད་ན། །འདི་ལ་སྟོགས་ཚེས་
 མཚན་ཉིད་དགལ། །ལྟོས་གཞི་དང་པོ་སྟོགས་གཉིས་སུ། །ངེས་ན་ལྟོས་གཞི་
 གཞན་གཉིས་ཀྱི། །ཡོད་མེད་ངེས་པའི་འགོ་ལྟོག་ཀྱང་། །བརྗོད་པ་རབ་ཏུ་དགལ་
 བ་ཡིན། ། : སྟོགས་ཚེས་དང་ནི་སྟོགས་གཉིས་པོ། ། (《ལུ》—སྟོགས་ཚེས་.....གཉིས་
 པོ།) གཅིག་ལ་ལྟོག་པས་འབྱེད་ན་བོ། །རྟགས་ཀྱང་སྟོགས་སུ་ལྟུང་འགྱུར་བས། །
 གཏན་ཚིགས་མ་ངེས་གལ་སྤྱིད། །ཚོགས་དོན་མཐུན་སྟོགས་ཉིད་ཡིན་ན། །དེ་ཡི་
 ཡན་ལག་དེ་ལྷན་ཉིད། །ཤེས་བྱ་སྟོགས་གཉིས་ངེས་པ་དང་། །ལྟོས་གཞི་གསུམ་
 དུ་འདོད་པ་འགལ། །ལྟོས་གཞི་གཉིས་སུ་འདོད་ན་བོ། །དེ་ལྟོས་རྟགས་ཀྱང་ཚུལ་
 གཉིས་འགྱུར། །མཐུན་སྟོགས་མི་མཐུན་སྟོགས་གཉིས་སུ། །ངེས་པ་སྤྱོད་དཔོན་

མི་བཞེད་དོ། །རྩལ་ལྷོག་སོ་སོར་བྱེ་བ་ཡི། །རྩལ་སྤུ་འཕྲུག་ན་ཐ་སྟོང་འཛིག།
 རང་ལྷོག་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་ཡི། །ཚུལ་འདི་བརྟགས་ན་སྟོང་པོ་མེད། །ཕྱོགས་
 གཉིས་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་ཕྱིར། །དགག་སྐྱབ་རྣམ་གཞག་འཛིག་ཅེ་ན། །
 དགག་སྐྱབ་ཕྱོགས་ཀྱིས་བྱེད་པ་མིན། །ཚད་མའི་འགལ་འབྲེལ་ངེས་པས་འབྱུང།།
 རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་འབྲེལ་སྟོབས་ཀྱིས། །ཡོད་མེད་ངེས་པ་རྩལ་འགྲོ་ལྷོག།
 ཕྱོགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་སྦྱིས། །མཚུངས་དང་མི་མཚུངས་ཕྱོགས་གཉིས་
 ཡིན། །མཐུན་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀྱང་བརྟགས་པ་བའི། །གཞན་སེལ་ཉིད་ཡིན་གཉིས་
 པོ་མིན། །འདི་ལ་གཞན་གྱི་གྲུན་ཀ་མེད། །གཞུང་གི་དགོངས་པ་འང་འདི་ཉིད་
 ཡིན། །རྩལ་ནི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་མིན། །གཞན་སེལ་ལས་གཞན་ལྷོག་པ་
 མེད། །དེས་ན་རྩལ་ལྷོག་གཅིག་ཉིད་དུ། །འབྲེལ་པ་ཉིད་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད། །
 ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས། །སྐྱ་དོན་གསུམ་གྱིས་ཚོས་གཉིས་སྐྱབ། །དུ་
 བའི་རྟགས་ལས་སྐྱ་བོའི་རྩལ། །ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལ་(《ལུ་ལས་》ཤེས་བྱ་ཙམ།།
 མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ། ། : དབྱེད་ན་(《ལུ་གཉིས་སུ་》ཚད་མ་
 འཛིག་(《ལུ་འཕྲུག་》ཅེ་ན། །དུ་བ་དང་ནི་ཚུལ་གསུམ་གྱི། །གཞན་སེལ་གཉིས་པོ་
 སྐྱ་བོ་དང་། །ཤེས་བྱ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱོག་(《ཞུ་ལོག་》པ་དང་། །བསྐྱོག་(《ཞུ་
 ལོག་》པ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བྱིར་འཐད། །ལྷོག་འགོག་ཚོས་རྟགས་ཕྱོགས་གཉིས་
 ཀྱི། །རྩྱུང་པ་བཞི་ཡི་གཞན་ལན་འབྲེལ། །མེད་དགག་ཐ་སྟོང་མེད་དགག་དང་།།
 སྦྱི་ལྷོག་ལུང་གསུམ་ཡིན་ཕྱིར་འཐད། །རྩི་སྟོང་རྟགས་སུ་བཞེད་ལྷུང་པ། །དེ་སྟོང་
 ཕྱོགས་གསུམ་ལ་སྟོས་པས། །དངོས་སུ་གང་རུང་མ་ཚད་ཡང་། །སྟོས་གཞི་ཉིད་དུ་
 འདོད་པ་ཡིན། །དགག་སྐྱབ་སེལ་བས་བྱེད་འདི་ལ། །རྩལ་ལྷོག་བྱེ་ནས་ཕྱོགས་

གཉིས་ཟུ། རྩོད་པའི་ཉེས་པས་མི་གཞོད་དེ། རྩོད་མའི་ཡུལ་ལ་མཁས་ཕྱིར་དོ།
བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་ཟུ་བཅད་པའོ། རྩོད་གཅིག་ནས་ནི་དྲུག་གི་བར། ཉི་མའི་
རྩོད་གཞན་འདོད་པ་འབྱུལ། བྱོན་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་འབྲེལ་བ་དེས། གཏན་
ཆོགས་མཆན་ཉིད་སྟོན་མེད་ཡིན། བྱོན་ཆོས་གྲུབ་པ་རྩོད་དང་དོ། རྩོད་
གཉིས་པ་དང་རྩིས་འགོ་ཡིས། བྱོན་པ་འཕེན་པའི་སྟོན་གཉིས་མེད། དེས་རྩུ་
རྟགས་མིན་ཐེ་ཆོས་ཕྱིར། དེས་པ་རྟགས་ཡིན་གོ་བྱེད་ཕྱིར། འདི་ལ་གཞན་གྱི་
གྲུབ་ཀ་མེད། ཁ་ཅིག་རྩོད་གཉིས་བྱུང་བར་དུ། བྱས་པ་རྟགས་ཀྱི་མཆན་གཞིར་
འདོད་། ཁོ་ལྟ་གཅོད་པ་རྩོད་གཞི་ཡིས། ཡིན་ན་ཡུ་བུ་རྩོད་པ་མེད། གཞན་
ལྟ་གཅོད་ན་རྩིས་འགོ་མེད། ། : བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་། (《ཞ》《ཡ》ཆོས་དང་བསྐྱབ་
བྱེད་དང་འདྲ། རྟགས་ཀྱི་མཆན་གཞི་གཞན་སེལ་ཡིན། འདི་ལ་གཞན་གྱི་
གྲུབ་ཀ་མེད། མཆན་ཉིད་དེ་དང་ལྟ་པ་ཡི། གཏན་ཆོགས་དབྱེ་སྟོན་དུ་མར་
འབྱུང་། ཆོས་ཀྱི་བྱགས་པ་སྟོར་བ་ཡི། སྟོན་ས་གསུམ་དུ་དེས་པ་མཛད། །
དགག་བྱ་འགོག་ལ་རྩོད་གསུམ་ཆང་། རྩོད་མི་དམིགས་པ་ལ་བཞི། འགལ་བ་
དམིགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས། རྩོད་སྟོན་བཞིས་བྱང་དག་བཞི། བྱགས་པས་
སྟོར་བ་བཅུ་དྲུག་ཟེར། ལུས་པ་ཐོགས་མེད་མེ་མིན་(《ཡ》ཡིན་)ཞིང་། རྩོད་མེད་
ཕྱིར་ན་འགོག་མི་ལུས། གཞུང་ལས་རྣམ་གཞག་མང་བཤད་ཀྱང་། འགོག་ལུས་
སྟོན་པ་བཅུ་གཉིས་ཡིན། ལན་རྩོད་སྐད་པ་དངོས་ལ་ནི། རྟགས་དང་རྟགས་
ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། རྩོད་ཀྱི་བྱས་པ་ནི། བྱེད་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པ་
ཡིན། རྩོད་མས་གཞོད་པའི་འགལ་བ་ཡང་། བྱེད་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པར་

༥༥༩། ཀུའམ་རིག་པ་ལ་གདོད་པ་ལ།

འདུས། རྟོང་པ་འབྲེལ་བ་ཀུའམ་ཟིན་ལྟ་བུ་ཅིག་ན། མི་གནས་ཚུགས་པས་བསྐྱེད་
 བ་འབྲེལ། འབྲེལ་ཡུལ་ལོག་པས་འབྲེལ་ཚུགས་ཉིད། རྟོག་པས་བསྐྱེད་པ་འབྲེལ་
 གྲོ་རྟོག་གྲུབ། ཡིན་པ་སྐྱབ་པ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་། རྟོང་བོ་དབྱེར་མེད་རང་བཞིན་
 ཉགས། རྟོང་ཡི་ཆ་མཐུན་ཁོངས་སུ་བསྐྱེད། ཀུའམ་ཕྱིར་ཐ་དད་སྐྱོན་མི་འགོ་ཡོད་
 བ་བསྐྱབ་པ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་། རྟོང་བྱུང་བ་ལ་འབྲས་བུའི་ཉགས། རྟོང་དང་ཆ་
 མཐུན་ཁོངས་སུ་བསྐྱེད། ཐ་དད་སྐྱབ་ཕྱིར་སྐྱོན་ལས་གྲོལ། ཀུའམ་འབྲེལ་བ་མུ་
 དགྲ་ལ། རྟོང་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་བཞི་ཡོད་ལོ། འདི་ནི་རྣམ་གཞག་འགའ་བ་དང་། ཀུའམ་
 གཞུང་གི་དགོངས་པར་འབྲེལ་མ་ཡིན། རྟོང་པར་བྱ་བྱེད་འབྲེལ་བ་ཡི། རྟོང་པས་
 གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བ་མིན། རྟོང་ཡི་རྟོང་པ་འཕྲུལ་དོན་གཞན་གྱི། འབྲེལ་པའི་རྟོང་པས་
 གྱིས་རྟོགས་པར་ཟད། བར་སྐབས་ཀྱི་ཚུགས་སུ་བཅད་པའོ། ཉགས་གང་ཚུལ་
 གསུམ་མ་གྲུབ་པ། ཀུའམ་རྟོགས་པ་ཉགས་མེད་མ་གྲུབ་པ། ཀུའམ་(《ལུ》-རྟོགས་པ་.....གྲུབ་
 པ།)རྟོགས་ཚུགས་དོན་རྣམས་སྐྱོང་ལ། མི་གནས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན། རྟོགས་
 རེའམ་ཆོལ་བ་རྣམས་གཉིས་ལ། མ་གྲུབ་རྣམས་པར་བྱེ་སྟེ་བཤད། བསྐྱེད་པའི་
 ཚུགས་སུ་བཅད་པའོ། མ་དེས་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པའི་ཉགས། རྟོགས་མིན་གཞན་
 ལ་མ་གྲུབ་པ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་དབྱེར་བཞི། རྟོགས་ལས་གཞན་འཇུག་ཐུན་
 མོང་བ། དབྱེར་བ་དངོས་དང་ལྟག་ལྟན་གཉིས། ཀུའམ་ཀ་ལ་མཐོང་བསྐྱེད་མི་
 ཆོད། རྟོང་དག་ལྟག་ལྟན་མཐུན་རྟོགས་མཐོང་། མི་མཐུན་རྟོགས་པ་མ་མཐོང་
 བའོ། མི་མཐུན་རྟོགས་མཐོང་མཐུན་རྟོགས་ལ། མ་མཐོང་འགའ་བའི་ལྟག་
 ལྟན་ཡིན། ཉགས་གྲུབ་བསྐྱེད་པས་བྱུང་བ་འགའ། མི་དམིགས་རང་བཞིན་
 གཏན་ཚུགས་སུ། བསྐྱེད་པས་འགའ་བ་གཉིས་ཉིད་ཡིན། བཅོལ་མ་ཐག་བྱུང་

༥༥༩། ཀུམ་འཛིན་ཡུལ་གཏོང་པ་ལ།

མི་རྟག་འབྲས། རྟག་ལ་འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་འགལ། མི་རྟག་འགྱུར་ཕྱིར་འདི་མི་
མཚུངས། རྟེ་འབྲ་འགྱུར་མེད་ལ་མི་འབྲད། མི་དམིགས་གསུམ་པར་འབྲེད་ན་
ནི། རྟེ་བརློག་འགལ་བའང་གསུམ་དུ་འགྱུར། འགལ་ཞིག་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་
གྱི། རྟེ་བས་འགལ་བ་བཞི་ཞེས་ཟེད། རྟོས་བྲགས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི།
འགལ་བ་བརྟེན་འདོད་སྟོབས་གྱིས་ཡིན། ཡང་དག་ལ་ཡང་མཚུངས་ཤི་ན། རྟེ་
བྲེད་པ་ཆུང་ཕྱིར་བཏང་སྟོམས་མཛད། ཞེ་འདོད་དང་ནི་སྒྲིབ་པ་གཉིས། བརླུབ་
བྱ་ནི་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་སྒྲིབ་པའི་འགལ་བ་སོགས། འགལ་
བ་གསུམ་པ་འདིར་མི་བཞེད། མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་ངེས་པ་ཡིས། རྟགས་
སུ་བཀོད་པ་བཞི་རུ་ངེས། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞི་པོ་ལ། ཁུས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་
བཞི་ཡོད། མཛོ་ལས་མཚན་ནི་ལྷ་ལྷན་གསུངས། བརླུབ་བྱར་འདོད་པ་
རིགས་པའི་སྒྲོལ། འདི་ལ་མ་ཁུབ་ཁུབ་ཆེས་དང་། རྟགས་ལ་མཚུངས་པའི་རྩོད་
པ་མེད། བརླུབ་བྱའི་མཚན་གཞི་དངོས་པོ་འཇལ། བརྟགས་པར་བྱེ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་
འབྲུལ། སྒྲ་ཡི་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ། འབྲུལ་པ་བརླུབ་བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན།
འདི་ལ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་དུ། སྒྲིབ་ལ་རྩོད་པའི་གོ་སྐབས་མེད། བསལ་བ་
ཕྱོགས་དང་འགལ་བ་གྲུབ། ལྷ་པོ་བཞི་རུ་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད། ལྷུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་
རྗེས་དཔག་ལ། བྱེ་སྟེ་བསལ་བ་བཞི་རུ་གསུངས། མཛོན་སུམ་རྗེས་དཔག་
དངོས་སྟོབས་གྱི། ཚད་ཡིན་ཁས་སྒྲངས་གྲགས་པ་གཉིས། སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་
ཕྱིར་ཁོངས་སུ་སྟེད། རྗེས་དཔག་བཞིན་དུ་མཛོན་སུམ་ལའང་། བསལ་བ་
གཉིས་པོ་འཇུག་ཅི་ན། ཁས་སྒྲངས་འབྲས་རྟགས་ལས་གཞན་མིན། རུང་བ་

ཡུལ་ ཅུ་མེད་པ་གཤེད་པ་ལ།

མདོར་སྤྱི་མཁའ་མི་འགྲུབ། །དམ་བཅས་ཉིད་ན་མྱོང་བ་དང་། །འགལ་བ་མདོར་
སྤྱི་བསལ་བ་ཡིན། །ཚུལ་གསུམ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་དང་། །དམ་བཅས་
འགལ་ན་རྟགས་བསལ་ཡིན། །ཡིད་ཆེས་ཆོག་དང་དམ་བཅས་པ། །འགལ་བ་
ཁས་སྒྲངས་བསལ་བ་ཡིན། །དེ་ལ་ཁས་སྒྲངས་རང་ཆོག་གཉིས། །གཞན་དག་
ལུང་དང་རང་ཆོག་ཟེར། །སྟོབ་དཔོན་དག་གི་དབྱེ་བར་བཞེད། །ཀུན་ལས་བརྟམ་
སུ་གཉིས་ཀ་ཡང་། །དཔེ་གཅིག་གིས་བསྟན་རིགས་པའི་སྒོར། །ལུང་ལ་དཔེར་
བརྗོད་གཞན་དུ་གསུངས། །གཞལ་བྱ་གཉིས་ལ་ཆད་མ་གཉིས། །བསྐལ་བའི་
དོན་ལ་རང་ཆོག་གིས། །མི་གཞོད་གསུང་རབ་དེད་ཀྱི་ལུང་། །རྗེས་སུ་དབག་པར་
བསྟམ་ཏེ་གསུངས། །དེས་ན་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ལུང་། །ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་མ་
གྲུབ་ན། །རང་གི་ཆོག་དང་མཚུངས་པའི་བྱིར། །གོགས་བྱེད་ཉིད་དུ་བཤད་པ་
ཡིན། །ལུང་དུ་གསུངས་ཆད་ཆད་མ་མིན། །ཆད་མས་གྲུབ་པ་དེ་ལུང་ཡིན། །ཁས་
སྒྲངས་ནས་ནི་དབྱེད་པ་ལྟན། །དབྱེད་ནས་ཁས་ལེན་མཛེངས་པའི་ལྷགས། །བར་
སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དོ། །ལུང་གཞན་འགལ་བའང་དེར་འཇུག་ལོ། །ཆགས་
སོགས་ཆོས་མིན་ཆགས་བྲལ་སོགས། །ཆོས་སུ་ཆད་ལྟ་མིན་ནམས་འཆད། །ལུས་
དང་ཆགས་སོགས་རྩ་མི་འགལ། །དེ་ལྟའི་གཞུང་ནམས་ལུང་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་
རང་ཆོག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི། །གོགས་ལས་ཐེ་ཆོམ་ཙམ་ཡིན་ལ། །དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་
སྟོན་མེད་ཉིད། །ཡིན་བྱིར་བྱོགས་སྟོན་མིན་ཞེན། །གོགས་ཀྱིས་ཐེ་ཆོམ་བསྐྱེད་པ་
ཡི། །སྟོན་སྟོན་དུ་སོང་བ་མིན། །ཆོག་དེས་བསྐྱབ་བྱ་མི་འགྲུབ་པའི། །སྟོན་སྟོན་
དུ་འཛོག་པ་ཡིན། །དམ་བཅས་རང་གི་བསམ་པ་སྟོན། །འགལ་བ་འདུས་ན་
དམ་བཅས་འཛིག། །དེས་ན་བརྗོད་པ་སྟོན་ཅན་གྱིས། །ཚིད་པའི་སྐབས་སུ་ཡམ་

༥༥༧༥ ཀུའམ་རིག་པ་ལ་གདོད་པ་མེད།

པ་བསྐྱེད། །དམ་བཅས་ཉིད་ན་འཛིག་རྟེན་དང་། །འགལ་བ་གྲགས་པས་བསལ་
བ་ཡིན། །བརྟུན་པ་དག་སྐྱོད་ན་ལ། །དངོས་འབྲེལ་འདོད་པ་སྤར་བཀག་ཅིང་།
བརྟུན་འདོད་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཡང་། །བསྐྱབས་ཟིན་དེས་ན་གྲགས་པའང་
འགྲུབ། །ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན། །ཞུ་བ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ། །འདི་
ལ་དཔེ་མེད་ཡོད་ན་མས་ལ། །སྐྱུ་ཀྱན་བརྟུན་དུ་རུང་བྱིར་རོ། །སྐྱུ་ཡི་དོན་གྱི་ཡོད་
པ་ལ། །ཞུ་བ་རུང་བྱིར་འགལ་བ་ཡིན། །འཛིག་རྟེན་སྟོད་པའི་སྐྱུ་ལས་བྱུང་། །དེ་
ཉིད་གྲགས་པ་ཡིན་པར་བཞེད། །དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ། །རུང་བྱིར་
གྲགས་པས་ཀྱན་ལ་བྱུང་། །མ་གྲགས་པ་ལ་གྲགས་པའི་སྐྱུ། །འཛིག་རྟེན་པ་དང་
འགལ་ཞེ་ན། །ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་རུང་བ་ལ། །གྲགས་པའི་སྐྱུ་མཛད་འཆོད་པ་
བཞིན། །གྲགས་རུང་དོན་ལ་གྲུབ་ན་ཡང་། །བརྟུན་དང་བརྟུན་འདོད་ལ་བརྟེན་
པའི་། །སྐྱུ་གྲུབ་ན་ནི་གྲུབ་པོ་ཞེས། །བརྟུན་བྱིར་སྐྱུ་བྱུང་གྲགས་པ་གསུངས། །
གྲགས་པའི་རྟེན་དབག་གིས་འགྲུབ་པས། །འགལ་བ་མི་འབྲུལ་མི་སྤིང་དོ། །
གྲགས་པ་དངོས་པོས་བསྐྱེད་ན་ནི། །རྟེན་དབག་བཞིན་དུ་ཡུལ་ངེས་འགྲུབ། །
བརྟུན་འདོད་དབང་གིས་སྤར་བ་ལ། །སྐྱུ་ནམས་གང་ལའང་མི་འཇུག་མེད། །དེས་
ན་ཀྱན་ལ་འཇུག་པ་ཡི། །གྲགས་པ་ཡུལ་འདིར་མི་འཇུག་ཅེས། །བརྟུན་པའི་དཔེ་
གཞན་རྟེན་དཀའ་བས། །བྱུང་མོང་ཉིད་མིན་མཉན་བྱ་བཞིན། །སྐྱུ་མཛན་འཆོད་
པའི་སྐྱབས་ཡིན་པས། །རི་བོང་ཅན་ལ་དཔེར་མཛད་ནས། །ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་བྱུབ་
པར་བརྟན། །དེ་རྟེན་གྱིང་མིན་སོགས་ལའང་མཛུངས། །ག་ཟུར་དང་ནི་དཔུལ་
སོགས་ལ། །ཞུ་བའི་སྐྱུ་ནི་གཞན་དུ་གྲགས། །དེ་ཉིད་དཔེར་བྱས་བསལ་ཟེར་

ཅན་། །སྒྲ་བར་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་མོང་ཏྲགས། །བད་ལ་འཇུག་ནམས་སྒྲུབ་མོང་བ། །
གཅིག་ལ་གྲུབ་ན་ཀྱང་ལ་འགྲུབ། །འདི་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཡིན། །གྲགས་
པ་འགོག་ན་ཁྱེད་ཀྱི་འང་འཇིག །དེས་ན་འདོད་པས་སྒྲུབ་པའི་བད། །ཀྱང་ལ་
འཇུག་ཏུ་རུང་བཞིན་དུ། །འགོག་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པས། །གྲགས་པ་
དག་དང་འགལ་བར་དགོངས། །ལ་ལ་བད་དང་ཐ་སྟངས་ཀྱི། །གྲགས་པ་གཉིས་སུ་
འབྱེད་པ་ཡོད། །ཐ་སྟངས་འདི་ཡི་སྐབས་དོན་མིན། །མཚན་ཉིད་དེ་འདྲ་སྒར་
བཀག་ཟེན། །དངོས་དང་ཞེན་པའི་བརྗོད་རུང་གིས། །བད་ཡི་གྲགས་པ་གཉིས་
ཞེས་ཟེར། །འཆད་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། །འཇུག་པའི་ཚོན་ནམ་དབྱེ་མེད། །
དེས་ན་བཤད་ཚུལ་ནམ་པ་གཉིས། །དངོས་དང་ཞེན་པར་འཆད་པ་འབྱུལ། །སྒ་
མས་སྒྲ་བྱུང་གྲགས་པ་ལ། །རྗེས་དཔག་མེད་སྤྱིར་མི་ཞེགས་པའམ། །ཡང་ན་དེ་
ལ་འགལ་སྒྲ་མེད། །དེས་ན་དེས་སྤྱིར་གཞོད་བྱེད་ཡིན། །སྤྱི་མ་གྲགས་པའི་རྗེས་
དཔག་ལས། །ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་གྲགས་པ་ཡི། །
བསལ་བ་མཁས་པའི་དགོངས་པ་འགྲུབ། །ཚད་མ་ཤིགས་པའི་གཏེར་ལས་རང་
དོན་རྗེས་དཔག་བཟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བཙུ་པའོ།། །།

གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་རང་ཉིད་ཀྱིས། །མཐོང་བ་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་
བག་ཁྲིལ་དང་སྤྱིར་ཁྲིལ་དཔང་པོ་གསུམ། །སྒྲུབ་དང་སྒྲུབ་འབྱེད་བད་སྟོད་པའོ།།
ཁྲིལ་བ་གཉིས་ལ་སྟོན་ཡོན་གྱིས། །ཚར་གཅད་པ་དང་རྗེས་འཛིན་འཇུག །དེ་
ལྟར་སྟོན་ན་རྒྱལ་པམ་ཡོད། །མིན་ན་གཉིས་ཀ་མེད་པར་གསུངས། །བརྟུན་དང་
གཡོ་སྒྲུས་ཚར་གཅད་ཀྱང་། །དེ་ལ་རྒྱལ་པམ་མི་བཞེད་དོ། །འཕྲོག་དང་སྟོན་པས་
འཇིག་རྟེན་པ། །ཚར་གཅད་པ་དང་རྗེས་འཛིན་འདོད། །ཁྱུ་བ་མཐའ་སྒྲུང་དོར་

༥༥༩། ཆམ་ཆེན་པལ་གཤོལ་པ།

བྱེད་པ་ལ། །དམ་པའི་ཚར་གཅད་རྗེས་འཛིན་འདོད། །ཚར་གཅད་གཉིས་ལས་བྱེད་པའི་བཞི། །རིགས་པ་མ་བྱེན་པའི་དགོངས་པ་ཡིན། །སྐོལ་བ་ལ་ནི་གསུམ་གཉིས་
དུག །ཕྱིར་སྐོལ་ལ་ཡང་གསུམ་གཉིས་དུག །དཔང་པོ་ལ་གསུམ་ཀྱན་ལ་གཅིག།
གངས་ཅན་པ་རྣམས་བཅུ་དུག་འདོད། །ཚར་གཅད་ཡིན་ན་སྤྱ་མར་འདུས། །མིན་
ན་ཚར་གཅད་ཉིད་མ་ཡིན། །དཔང་པོ་ལ་ནི་ཚར་གཅད་མེད། །ཅི་ནས་བྱེད་ན་ཏ་
ཅང་ཐལ། །དམ་བྱོགས་ལ་རྟགས་མེད་མ་གྲུབ་པ། བཅས་(《ལུ》བཅའ་)ལ་གཞོད་
དམ་བཅའ་གཞན། །དམ་བཅའ་འགལ་དང་དམ་བཅའ་སེལ། །གཏན་ཚིགས་
གཞན་དང་དོན་གཞན་དང་། །དོན་མེད་པ་དང་དོན་མི་ཤེས། །དོན་བྲལ་དུས་ལ་
མ་བབ་དང་། །མ་ཚར་ལྷག་དང་ཡང་བརྗོད་དང་། །རྗེས་སུ་མི་སྤྱོད་མི་ཤེས་
དང་། །སྤྱོད་པས་པ་མེད་དང་རྣམ་གཡེང་དང་། །འདོད་པ་ཁས་ལེན་བརྒལ་བརྟག་
འདོར། །རྗེས་སུ་སྤྱོད་མེད་ལ་སྤྱོད་དང་། །བྲུབ་མཐའ་ཉམས་དང་རྟགས་ལྟར་
སྤྱང་། །བྲུབ་པ་རྒྱུ་མིག་གིས་བཤད་པའི། །ཚར་གཅད་ནི་བྱ་རྩ་གཉིས་ཡིན། །
དེ་ལ་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པ་ཡིས། །འགའ་ཞིག་ཚར་གཅད་མིན་པར་བཤད། །
ཚར་གཅད་ཡིན་ན་གཉིས་པོར་སྤྱད། །དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་ཚར་གཅད་ནི། །སྤྱབ་
པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་ཡིན། །དམ་བཅའ་གཞན་པའི་ཚར་གཅད་ནི། །སྤྱན་
འབྱེན་ཤེས་ན་མ་ངེས་འདུས། །དམ་བཅའ་རྟགས་སོགས་འགལ་བ་ནི། །དམ་
བཅའ་བརྗོད་ན་ལྷག་པའི་སྤྱོན། །མ་བརྗོད་རྟགས་ཀྱི་སྤྱོན་གསུམ་འཇུག།
རྟགས་ལ་སྤྱོན་མེད་ཚར་གཅད་མིན། །དམ་བཅའ་སེལ་བ་མ་ངེས་འདུས། །ཚར་
གཅད་གཉིས་པ་དོན་མེད་ཡིན། །གཏན་ཚིགས་གཞན་པ་དག་རྗོགས་ན། །མ་

༥༥༩། ཀུའམ་འཛིན་པ་ལག་དྲུག་པ་ལ།

རེས་མ་རྫོགས་ཚར་གཅད་མིན། འོན་གཞན་ཚོལ་བ་མ་རེས་པས། ཚར་གཅད་
 ཕྱིར་ཚོལ་སྒྲིབ་མིན་པ། བརྫོད་པའི་སྒྲིབ་ནས་ཚར་གཅད་གྱི། འདི་ལས་གཞན་པའི་
 ཚར་གཅད་མིན། འོན་མེད་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཡི། ཡན་ལག་མིན་བརྫོད་ལས་གཞན་
 མིན། འོན་མི་ཤེས་པ་འོན་མེད་འདྲ་(《ཉ》《ལུ》ཟླ)། སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མིན་
 པར་འདུས། འོན་ལྷན་གསུམ་བརྫོད་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས། མ་རྫོགས་ཚོལ་བ་ཚར་
 གཅད་མིན། འོན་བྲལ་བསྟོན་ཚིག་མ་འབྲེལ་བ། སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མིན་པར་
 འདུས། འདུས་ལ་མ་བབ་གོ་རིམ་བརྒྱུག་འདི་ལས་གོ་ན་ཚར་གཅད་མིན། འོན་
 མི་གོ་ན་སྒྲུབ་པ་ཡི། ཡན་ལག་མིན་པ་བརྫོད་པར་འདུས། མ་ཚར་ཡན་ལག་
 གཉིས་པའི་སྒྲིབ། འདམ་བཅའ་མེད་སོགས་ཚར་གཅད་མིན། ལྷག་བརྫོད་སྒྲུབ་
 བྱེད་མིན་པར་འདུས། བྱེད་གྱི་ལུགས་ལ་ཚར་གཅད་མིན། ཡང་བརྫོད་སྒྲིབ་སྒྲིབ་
 སྒྲིབ་མ་ཡིན། འོན་སྒྲིབ་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པར་འདུས། འདི་ཡང་སྒྲུབ་པའི་དག་ལ་
 ཡིན། གཤམ་གྱུད་རྒྱས་ལ་འདི་སྒྲིབ་མིན། རྗེས་སུ་མི་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས། འོན་
 ཚོལ་པའི་དག་ཀྱན་མ་བརྫོད་པ། སྒྲིབ་མིན་དགོས་པ་མ་བརྫོད་ན། སྒྲིབ་པ་
 མེད་པའི་ནང་དུ་འདུས། བྱེད་ཀྱང་ཚར་གཅོད་དེར་འགྱུར་མོད། འོན་མི་ཤེས་པ་
 ཕྱིར་ཚོལ་ནི། སྒྲིབ་པ་མེད་ལས་གཞན་དུ་མིན། མི་སྒྲིབ་པ་ཡན་ལག་མི་
 བརྫོད་པའམ། སྒྲིབ་མི་བརྫོད་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས། རྣམ་གཤམ་དྲང་པོ་ཚར་
 གཅད་མིན། གཤམ་ཅན་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་འདུས། འདོད་པ་ཁས་ལེན་ཤེས་
 མི་ཤེས། རིམ་བཞིན་མ་རེས་སྒྲིབ་མི་བརྫོད། བཀལ་བརྟག་འདོར་བ་ཚོལ་བ་
 གཉིས། སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ནང་དུ་འདུས། རྗེས་སུ་སྒྱུར་མེད་ལ་སྒྱུར་བའང་།
 སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ལས་གཞན་མིན། སྒྲུབ་མཐའ་ཉམས་པ་སྒྲུབ་པ་ཡི། ཡན་

ཡུལ་ ཀུའམ་རིག་ཡུལ་གྱི་ལུས་ལ།

ལག་མིན་བརྗོད་པ་ཉིད་ཡིན། གཤམ་ཆོག་ལྟར་སྤང་ཆར་བཅད་གནས། །
དཔེར་ན་ལྟག་ཆོད་བརྗོད་པ་བཞིན། ལྟོད་དང་མ་ལྟོད་གཤམ་ཆོག་ལྟར་དང་། ལྟག་
དང་མ་སྤྲུལ་མ་སྤྲུལ་དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་མཐུན་མི་མཐུན་དང་། རྣམ་རྟོག་བྱུང་
མེད་དམིགས་པ་དང་། ཁེ་ཆོས་དོན་གོ་ཐལ་འགྱུར་རྣམས། ཀྲུན་ལས་བརྟུས་
ཡིན་རིགས་བརྟག་ལས། འཕེལ་འགྲིབ་བརྗོད་དང་མ་བརྗོད་དང་། རིགས་པ་
དང་ནི་སོ་སོའི་དཔེ། བསྐྱབ་བྱ་མི་རྟག་རབ་བྱེད་དང་། རྟུན་འདས་མཚུངས་
པའི་ལྟག་ཆོད་ནི། ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་ཕྱོགས་སྤང་གིས། བཀག་ཕྱིར་གྲགས་པས་
བཏང་སྟོམས་མཛད། ལྟག་ཆོད་འདི་དག་མ་ཤེས་ན། གཤམ་ལྟགས་ཆེན་པོར་
འཆད་པ་ཡི། ཕྱོགས་སྤྲེལ་ཆར་མི་རྟོགས་པས། ཕྱོགས་ཙམ་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ་
ཡིན། ཁོར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་པ་བཅད་དོ། གང་ཟག་གསུམ་ལ་བརྗོད་ཚུལ་དུག །
ཚུལ་གསུམ་རྟོན་པ་སྦྱབ་པའི་དག ཡན་ལག་ལྟ་ལ་དམ་བཅའ་དང་། ཉིར་སྦྱོར་
མཐུག་སྤྱད་གསུམ་པོ་ལྟག སྤྱི་བྱུང་མ་ཆར་བྱིར་མི་འཐད། ཡན་ལག་གཉིས་
ལའང་གསུམ་པ་དང་། ལྟ་པ་སྦྱར་ན་དམ་བཅའ་འདྲན། གལ་ཏེ་དམ་བཅའ་མ་
བརྗོད་ན། དག་མ་རྗོགས་ཕྱིར་བྱི་དགོས་འགྱུར། ལྟན་པོ་ལ་ནི་ཏུང་རྒྱས་སྦྱར། །
གཉིས་པོ་སྤྱི་བྱུང་པར་མེད། མཐའ་རྟོན་རྗོགས་པའི་ཆོག་ཏུ་སྦྱར། མཐས་པ་
ལ་ནི་གཏན་ཆོག་ཉིད། ཀྲུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་ཆོག་བསྟུ་བ། ལྷན་དབྱེར་བཤད་
ན་(《ཞ》《ལུ》ནས་)འགལ་ཞེས་ཟེར། གསུམ་པ་དེ་ཡི་སྟེས་བྱ་ཡི། བསྟུ་བ་ཡིན་
བྱིར་འགལ་བ་མེད། འབྲས་བུ་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པ་ཡིན། སྦྱབ་བྱེད་ཡན་ལག་
མ་ཡིན་པ། བཀོད་པ་སྦྱབ་པ་ལྟར་སྤང་ཡིན། དོན་སྟོ་སྦྱ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡིས། །

ལྷ་རྒྱུ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ། རྒྱུ་བརྗོད་རྒྱུ་ནས་ལོག་རྟོག་སེལ། ཡུལ་དང་
 རོ་བོ་བརྗོད་ཚུལ་གྱི། དབྱེ་བས་སུན་འབྱིན་རྣམ་པ་གསུམ། ལྷ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་
 རྒྱུ་མི་བརྗོད། ལུ་སྟེགས་བྱེད་དང་བོད་འགའ་ཞིག གངས་ངེས་བྱེད་མོད་དེ་མི་
 འཐད། རྒྱུ་མི་བརྗོད་དང་རྒྱུ་མིན་བརྗོད། གཉིས་ཡིན་དབྱེ་བས་བསམ་མི་
 རྩལ། བརྗོད་པའི་ཚུལ་ལ་རང་རྒྱུད་དང་། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཡིན་རང་རྒྱུད་
 བཤད། ཐལ་འགྱུར་བཞི་ལས་བཅུ་བཞི་ཞེས། གངས་ཅན་པ་དག་དེ་ལྷ་
 འདོད། བརྒྱུ་པར་རྣམ་དང་མི་རྣམ་ལས། ཡང་དག་ལྷ་རྒྱུ་བདུན་བདུན་
 ཡིན། དུག་དང་བྱེད་གྱིས་མི་འཕེན་ལ། བདུན་པའི་བྱེད་གྱིས་འཕེན་ཞེས་
 ཟེར། རང་རྒྱུད་ལའང་མཚུངས་ཕྱིར་དང་། རྟགས་མེད་རྩལ་པ་འགལ་ཕྱིར་
 དང་། ལྷག་ཚོད་ངེས་པ་མི་རུང་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་བཞིར་དབྱེ་མི་འཐད་དོ། །
 མ་གྲུབ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ལྷག འགལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལྷ་རྒྱུ་ཆད། རྟགས་
 མེད་རྩལ་པ་གྲུབ་པ་འབྱུལ། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བཅུ་བཞི་མིན། འདོད་པ་
 བརྗོད་ནས་མི་འདོད་རྒྱུ། རྒྱུ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་གསུམ་ལྷན། དངོས་སུ་
 རྒྱུ་པའི་དག་མིན་ཡང་། བརྒྱུ་ན་རྒྱུ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད། ཁ་ཅིག་ཐལ་
 པའི་ཆོས་བརྒྱུ་པས། རྒྱུ་པའི་དག་ཉིད་འཕེན་ཞེས་ཟེར། ཐལ་པའི་དག་
 གིས་རང་རྒྱུད་གྱི། བྱོགས་ཆོས་འཕེན་ན་རྒྱུར་བ་འཛིག ཐལ་པའི་དག་ལས་
 རང་རྒྱུད་གྱི། དོན་འཕེན་རི་ལྷ་རྒྱུ་བཞིན་མིན། ཡང་དག་ཐལ་པ་བརྒྱུ་
 མི་འཕེན། རང་བཞིན་འབྲས་བུ་མཚན་ཉིད་དེ། མི་དམིགས་གསུམ་གྱིས་རྒྱུ་
 མི་འཕེན། ལྷག་མ་ཡང་དག་གཏན་ཆོགས་ཀྱན། རྒྱུ་བྱེད་འཕེན་པར་ཤེས་
 པར་བྱ། བརྒྱུ་པ་རང་རིགས་འཕེན་པ་བཞི་(《ཉ》 《ལ》 ༥)། གཞན་རིགས་

༥༥༩། ཆ།འཕྲིན་པ་འདྲེད་པ་ལ།

འཕྲིན་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད། ། : འདྲོད་བརྗོད་མི་འདྲོད་སྐྱབ་པ་མེད། (《ཉ》 《ལ》
—འདྲོད་བརྗོད་.....པ་མེད།) ཁས་སྤངས་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་ནི། གཏན་ཚིགས་བཞི་
པ་སྤྱིད་པར་འགྱུར། ཁས་སྤངས་ཏྲགས་སུ་མི་རུང་ན། ཐལ་བས་བསྐྱབ་པ་མི་
འཐད་ཡོ། གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཏུ་བཏགས་པ་ལ། ཐལ་བས་སྐྱབ་པ་སྐྱོན་ཡོད་
མིན། ཐལ་འགྱུར་ལན་ནི་སྒོ་གསུམ་ཞེས། ཁ་བ་ཅན་པ་དེ་སྐད་སྒྲ། འགལ་
དང་མ་དེས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། འདྲོད་ན་ལྟར་སྤང་གཉིས་སུ་འགྱུར། དེ་མཐར་
གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་ཀྱང་། མ་གྲུབ་གཅིག་ཏུ་འདྲེད་པར་འགྱུར། མ་གྲུབ་
གཉིས་སུ་འབྲེད་ན་མཚུངས། ཡང་ན་འགལ་ལ་དེ་འབྲུལ་འགྱུར། དེས་ན་
མཁས་པས་ཐལ་འགྱུར་ལན། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བཞིས་གདབ། ལན་གྱིས་
བསྐྱོག་པར་མི་ལུས་ན། དེ་ཡི་རྗེས་འབྲང་དམ་པའི་ལུགས། དེ་ལྟར་སྐྱབ་དང་
སུན་འབྲིན་གྱི། དེགས་པའི་གཞུང་ལུགས་གང་གིས་ཤེས། མཁས་པ་དེ་ནི་
རྗོགས་པ་ཡི། ཁངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདྲིན། ཚད་མ་དེགས་པའི་
གཏེར་ལས་གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བཏག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བཅུ་
གཅིག་པའོ།། །།

སྟེ་བ་སྟེ་བ་རྣམས་སུ་ཡང་དང་ཡང་། མཁས་པ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་
སྤངས་པས། ཚེ་འདིར་ལན་རེ་རྒྱང་རེ་ཐོས་ཙམ་གྱིས། གཞུང་ལུགས་ཀྱང་ཤེས་
ཀྱང་དགའ་ཆུལ་མཚན་དཔལ། རྟོགས་ལས་རྣམ་ཆུལ་རྟོགས་སྤང་གྲགས་པའི་
གཞུང་། ཁོད་དང་རྣམ་འགྲེལ་དེ་འགྲེལ་དང་བཅས་རྣམས། ལེགས་པར་
རྟོགས་ཤིང་རྟོག་གེའི་ཆུལ་ཤེས་ནས། ཡང་དག་དེགས་མཚན་དེགས་པའི་

ཡུལ་ ཅུ་མེད་པ་གཏོང་པ་ལ།

གཏིང་འདི་བསྐྱབས། སྤྱབ་པ་སེར་སྒྱ་ཁྲ་མིག་པ་དང་ལྷག་པའི་བྲ། མཁའ་
གོས་ཅན་དང་ཚུ་འཕུ་མཛེས་པའི་གཞུང་འཛིན་པ། བོས་སྒྲིགས་པ་དང་གངས་
འིའི་ཁྲིད་གནས་སྒྲིམས་ཀྱི། ཁྲིག་གོ་དན་འཛོམས་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་འདི་
བྱས་སོ། ཁྲོ་ཡི་རྩས་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་མ་རྟེན་ཅིང་།
ཉིན་དང་མཚན་དུ་འབད་པ་བྱས་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་ཕྱོགས་རེ་དབྱིས་མ་ཕྱིན། །
རྟག་ཏུ་བརྩོན་པས་ཏིང་འཛིན་བསྐྱབས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དབྱེས་པའི་ལམ་ལས་
གོལ། རྟེན་པ་དུས་སྒྱེ་བོ་ཆོག་གེས་རྒྱལ་ཀྱང་ལེགས་པར་སོམས་ལ་མཁའ་པ་
བསྟེན། རྟེན་བདུན་རིགས་པའི་དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ཞེས། ཁྲན་པོའི་ལུགས་དན་
དོར་ནས་ངས་འདི་བཤད། རིགས་པ་མཁའ་པ་དེ་དག་འདི་བཞེད་མོད། ལན་
མང་བོས་ཀྱང་སྒྲན་པོའི་སྒྲིད་ཡུལ་མིན། ལེགས་པར་བཤད་པས་སྒྲོ་བྱས་མིག་ཕྱི་
ནས། བེས་བྱའི་དེ་ཉིད་ཇི་བཞིན་ལེགས་བསྟན་པའི། དགོ་བ་འདི་ཡིས་ཐམས་
ཅད་གཟིགས་པ་ཉིད། བོའ་ནས་འགོ་བ་ཀྱན་གྱི་སྐྱབས་སྒྱུར་ཅིག ཁྲོད་མ་
རིགས་པའི་གཏིང་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་ཡུལ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་
བྱུང་བ་སྒྲ་དང་། ཁྲོད་མ་དང་། སྤེབ་སྒྲོར་དང་། སྟན་དག་དང་། ཆོག་གི་རྒྱན་དང་།
མིང་གི་མཛོན་བཟོད་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་གཙུག་ལག་རྒྱལ་ལེགས་པར་གེས་པས།
འཆད་པ་དང་། རྩོམ་པ་དང་། རྩོད་པའི་ཚུལ་ལ་སྒྲོབས་པ་དགོ་བ་ཅན་ཀྱན་ལས་
བཏུས་དང་། སྤེ་བདུན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་། ལུང་དང་། རིགས་
པ་དང་། མན་དག་གི་ཚུལ་མཐའ་དག་ལ་སྒྲོའི་སྒྲུང་བ་ཐོབ་པ་ཤུགས་འདི་དགོ་སྒྲོང་
ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བས་སྤེབ་སྒྲོར་སྒྲངས་ནས་གོ་
བདེ་བར་བཀོལ་ཏེ་དཔལ་སྐྱུའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྒྱུར་བའོ། །